జమీన్ రైతు

Reg. No. M. 3152 — ESTD 1930

THE ZAMIN RYOT

(An Andhra National Kisan weekly)

NELLORE.

సంపాదకుడు:— నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటం 20	3—9—48	వెల
సంచిక 36	శుక్రవారం	0—2—0

సర్ ఆర్చిబాల్డ్ నై నిష్క్రమణ; భావనగర్ రాజా పునక్రమణ

శ్రీ జాన్ మత్తయ్

ఆర్థిక మంత్రిత్వానికి వీరి నియామకం ఖాయం. వీరి ఆర్థికనీతి సామాన్య ప్రజల కుపకరిస్తుందని పదంతి అనుభవించిన తెలుసుకొంటాముగా.

మద్రాసు గవర్నరు నియామకం జరిగింది. భావనగర్ మహారాజాశ్రీ సర్. కృష్ణకుమార్ సింహ్జీ భావసింహ్జీ నూతన గవర్నరుగా నియమింపబడ్డారు.

ఆ మధ్య అనుకొన్న అమృతకౌర్, సర్వోసాల నియామకం పుకార్లై, హైదరాబాద్ పరిస్థితి తీవ్రత దృష్ట్యా నియమింపబడవచ్చుననుకొన్న సర్దార్ బలదేవ్‌సింగ్ అత్యక్షిత్వంఅబద్ధమై ఎవ్వరూ వూహించని భావనగర్ నియామకం ఖాయమైంది.

శతాబ్దాల తరబడి నిరంకుశ పెత్తనంతో ప్రజా కంటకులై పరిపాలకులుగా వ్యవహరిస్తుండిన భారత సంస్థానాధీశ్వరులకు వివేకోదయం కలుగజేసి, రాజ్యతంత్ర గుర్తెరిగి, కాలగమనాన్ననుసరించి వ్యవహరిస్తూ ప్రజారంజకులుకండని ప్రబోధించి వారినంతా ఒక దారికితెచ్చిన సర్దార్ పటేల్ పాలకాంగాల తమ్ముంలో ఒక విద్యార్థే యీ భావనగర్ రాజా.

ఈ నియామకం అందరిని ఆశ్చర్య చకితుల చేసింది. కాంగ్రెసు నాయకులు, పరిపాలనాధనుకుందివరకు యీనిరంకుశ పెత్తందారులను గవర్నరుగా పెయ్యడం విపరీతమనే వాదన బయలుదేరింది.

నిజమే. నిరంకుశ పెత్తందారులేగాని - ప్రజా కంటకులుగాగూడా నుండినారు. అయితే ఎప్పుడు? 1947 ఆగష్టు 15 కు ముందు. ఆ తర్వాత పటేల్ కృషివల్ల మనదేశంలోని 562 సంస్థానాలలో ఏ ఒకటి రెండుతప్ప అన్నీ భారతయూనియన్లో చేరి, తమరాజ్యాంలో ప్రజాప్రభుత్వాలు నెలకొల్పాయి. అందువల్ల వాటిబాధ్యత భారత ప్రభుత్వంపైబడ్డది. ఆ సంస్థానాధీశ్వరుల సానబట్టి ప్రజా పరిపాలకులుగా, ప్రజారంజకులుగా చేయవలసినభారం మన ప్రభుత్వంపైననే పడింది. ఆ గురుతర బాధ్యతా నిర్వహణా కార్యంలోని ప్రథమకృషే యీ మద్రాసు గవర్నరు నియామకమని మా అభిప్రాయం.

నూతన గవర్నర్ శ్రీ కృష్ణసింహ్జీ 19-4-1912 తేది జననమందారు. తండ్రిగారి ఆకాలమరణ కారణంగా 7 సంవత్సరాలైన చింతకలిగే కృష్ణసింహ్జీ 1919 లో సింహాసనా న్నధిష్టించవలసి వచ్చింది. పరిపాలనా వ్యవహారాలు సలుగురు సభ్యులతోనున్న ఒక కమిటీ నిర్వహిస్తుండినది. ఇంటిదగ్గరే

విద్యనభ్యసించి 1922 లో రాజ్‌కోట్ రాజకుమార్ కాలేజీలో చేరారు. అచ్చటచదువు పూర్తిచేసుకొని, ఉన్నతవిద్యకై 1925 లో యింగ్లండు కపోయి పబ్లిక్ స్కూలో, హారోలో చదువుపూర్తిచేసుకొని 1928 ఆఖరులో స్వదేశానికి తిరిగివచ్చారు. అప్పటికి 15 సంవత్సరాల వయస్సు. దానిలో ఒక పెద్ద సంస్థానానికి అధ్యక్షతగల పరిపాలకుడు కావలసిన కారణాన, పరిపాలనా వ్యవహారాలు సమగ్రంగా అవగాహన చేసుకోవలసిన అవసరం ఎంతేని వుంది వని. అందువల్ల యింగ్లండునుండి తిరిగివచ్చిన తర్వాత భావనగర్‌లోని శ్యామళ్‌దాస్ కాలేజీలో యింగ్లీషు, రాజకీయార్థిక విషయక ఉపన్యాసాలకు హాజరగుచుండిరి. పరిపాలన నిర్వహిస్తుండిన కౌన్సిల్ సభ్యులవద్ద సంస్థాన పరిపాలనా వ్యవహారాలుగూడా నేర్చుకొనుచుండిరి.

1930 లో జరిగిన రౌండుటేబిల్ మహాసభలకు హాజరై ఆకాలపు రాజకీయాల సమగ్రంగా అవగాహనచేసుకొని అవకాశం కల్పించుకొనిరి. ఇండియా, అమెరికా, ఇంగ్లండులలో చాలావరకు పర్యటించిరి. వీరు మన రాష్ట్రానికి పరిచయమవుతే వీరి సేవని మనం కరకమండలం. అచ్చట సంవరారగించామేగాక, స్థానిక పరిపాలనలో వుత్సాహం కనపరచేవారు.

36 సంవత్సరాల యువకుడు యీ క్రొత్త గవర్నరు. మొన్న ఆయన మద్రాసు ఆగమన సందర్భంలో దినపత్రికలలో ఆయన బొమ్మచూస్తే ఆయన ఎంతటి చురుకైనవ్యక్తి గోచరిస్తుంది. దీనికి కారణం ఆయన గొప్ప ఆటకాడు కావడమే కారణమేమో. వేల పోటీలో కొమ్మిరో సంవత్సరములోనే బహుమతులు పొందారు. హాకీ, క్రికెట్, ఫుట్‌బాల్ ఆటలంటే ఈ రాజాకు ఆసక్తి ఎక్కువ. పాశ్చాత్య నాగరకతోంతకున్నారి కాబట్టి దేనిని సట్టతమంటేగూడా పుత్సాహ మధికం. అందువల్లే తన సంస్థానంలో ప్రతి యేటా ఒలింపిక్ సందాలు ప్రవేశపెట్టారు.

కౌన్సిల్ చేతమందలి 18-4-1931 తేదిపూర్తి పరిపాలనాధికారం కృష్ణసింహ్జీ తీసుకొన్నారు. గొండల్‌రాజైన భోజమహారాజ కుమార్తె వీరు లాము వివాహమాడారు. ఈమె గొప్ప అందగత్తె గాక, గొప్ప విద్యావంతురాలు. వీరికి ఐదుగురు పిల్లలు.

ఈయన పరిపాలనలో గొప్పగొప్ప సంస్కరణలు జరిగి, సంస్థానం పురోభివృద్ధిగాంచింది ప్రతీతి.

న్యాయశాఖను పరిపాలనా శాఖనుండి వేరుచేయడం; సంస్థానాధీశ్వరుని స్వంత ఖర్చుకు తీసుకొను డబ్బును పరిమితపరచడం; శాసనసభ ఏర్పాటు సంస్థానమందంతటా ప్రాథమిక నిర్బంధ విద్య; వుచిత వైద్య సదుపాయాలు కల్పించడం; వుచిత వైద్య చికిత్స మొదలగు పురోగామి మార్పులు తీసుకొచ్చారు తన సంస్థానంలో.

ఇవన్నీ ఒకటే యీయన పురోగామిదృష్టికి నిదర్శనం. ఈ యువరాజుల ప్రజాపరిపాలన సమర్థుడని చెప్పవచ్చు. అందువలననే 1948 జనవరి 15 తేదీన గాంధీజీ సమక్షంలో బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వం స్థాపనచేసి, సౌరాష్ట్రపరిపాలనకు దారితీశారు.

ఇంతటి పరిశ్రమగల యీ సంస్థానాధీశ్వరుడు యీ అధికారాన్ని దుర్వినియోగ పరచకుండా ప్రజాప్రతినిధిగా వీరుకొండాలని మనమాశిస్తాం. అలా ప్రవర్తించినంతవరకే ఆయన ఆ పదవిలో వుండగలరని, వుండాలని మనమాశిస్తాం.

క్రొత్త రాజోమే గవర్నరుగాగూడ్చు ఎంతలదుకొన్నపుడు పాతగవర్నరును స్మరించుకోవడం ధర్మం.

కేవలం వైనికవృత్తితో ప్రారంభించినా, వ్యక్తి, ప్రజలవల్ల సర్వర్ ఆదిగాగల ప్రజలకు ప్రీతిపాత్రుడై అనురాగాన్ని సంపాదించి గొప్ప నైతికొన్న సామాన్యవ్యక్తే నై.

ఈయనకు, వీరికి ముందువున్న గవర్నర్లకు హస్తి మశకాంతరం భేదముంది. ఇంతవరకున్న వారందరు ప్రజాప్రీతి లేకుండా పరిపాలనసాగించారు. యీయన ప్రజలతో చాలావరకు సన్నిహిత సంబంధం ఏర్పరచుకొన్నారు. పాత బెంగాల్ ... కొంత 16 వ పేజీలో

శ్రీ గోవిందవల్లభ పంత్

వీరిసేవను దేశానికంటే రాష్ట్రానికే ఉప్పదలచుకొన్నారు. అందువల్లే భారత ఆర్థిక మంత్రిత్వం నిరాకరించారు.

ఇనాం రైతుల ఆవేదన

ఇనాందారుకు — రైతుకు చెరిసగంభూమి పంచడమన్న హైకోర్టు మాండువారి పిడుగువంటివార్త వింటుండగానే ఒక సామాన్య యినాంరైతు పాపం, కడుపుబ్బిద్దరై మాకు వ్రాసిన ఉత్తరాన్ని లక్షలాది యీలాటి యినాంరైతుల ఆవేదనను తెలుపడానికై ఆ వుత్తరాన్ని యధాతథంగా ప్రకటించడమైనది.

—జ॥ రై॥ సంపాదకుడు.

"ఇనాం రైతులగతి మనకాంగ్రెసుప్రభుత్వం అధోగతి చేసేటట్లు వున్నదిగదా!

గడచినకాలంలో రైతుకు హక్కువున్నదో ఇనాందారుకు హక్కువున్నదో వకరికొకరు అన్యోన్యముగా రైతుభూమిసాగుచేసికోవడం ఇనాందారుకు శిస్తుచెల్లించడం సుఖంగాకాలం గడుపుకొనుచుండినారు.

మాగ్రామవిషయం చూడండి ఆనాడిగా వేలకువేలుపోసి కొనుక్కొనుచున్నభూములని తమకు తెలిసినవిషయమేగదా? మేము రైతువారి రైతులకింద వసకభూపాయి యిందుసుంచులో రొఖశిస్తులుచెల్లించుచూ రైతువారి రైతులు అనుభవించు హక్కులన్నీ అనుభవించుచున్నామనిసూడా తమకు తెలుసుగదా?

యిది యిట్లుండగా కాంగ్రెసుప్రభుత్వము రావడం, చలివేంద్రకుండలకు తాట్లుపోసినట్లు మేమంతా ఇనాంలన్నీ రద్దుచేస్తాం. శిస్తులు తక్కువచేస్తామని ప్రకటించడం అనుకూలంగా జరుగుతున్న సంసారమునకు అగ్గిపెట్టినట్లయినది. అప్పటినుండి ఇనాందార్లు రైతులమీదకేసు ఆపడం కోర్టులకెక్కించి నానాబాధలు పెట్టడము యేర్పడినది.

యిందులో మునగాలాం — తేటానంగా రైతులంటే మూలిగేనక్కనెత్తిన తాటికాయపడినట్లు యిప్పటి ప్రకటనలచూస్తే రైతుల కున్నభూములు అవగా వేలకువేలుపెట్టి రైతులు కొనివంశపారంపర్యంగా అనుభవించుకొనుచున్న భూములను యీదినం యీప్రభుత్వం ఇనాందారుకు సగం — రైతుకు సగం పంచుతారట గదా. ఎంత అన్యాయం! ఎంత ఘోరం! చూడండి. యీదేనా స్వరాజ్యము — స్వతంత్రము. ఇట్టి పక్షపాత ప్రభుత్వమని మాకు తెలియక మేమంతా కాంగ్రెసును బలపరచి మానెత్తిన కూర్చోబెట్టుకున్నందుకు మాకు తగిన శాస్తి యేర్పడినది.

ఇంతటికి మీరు మాకు మేలుచేయకపోతే పోయినారుకాని వీరికిముందు ఇనాంరైతులు యే స్థానములో వుండినారో ఆ స్థానములో వారిని గట్టిగా వుండనిస్తే చాలునని యిప్పుడు మా అభిప్రాయము."

★ ఇనాం రైతుల ప్రమాదస్థితి ★

శిస్తు తగ్గింపు చట్టాన్నిగూడా రద్దుచేయించ ఇనాందార్ల కుట్ర

మద్రాసు కాంగ్రెసు శాసనసభ్యుల పార్టీవారు యిటీవల జరిగిన పార్టీ మీటింగులో తమచే నియమింపబడిన పంకొండుగురు సభ్యుల కమిటీ సలహాల ననుసరించి ఇనాములగురించి, సమగ్రమయిన శాసనము వచ్చువరకు జమీందారీ రద్దుబిల్లు నుండి తొలగించ నిర్ణయించియున్నారు. దీని ఫలితమే, మన ఎస్టేట్సు ల్యాండు యాక్టు వీటికి సంబంధించినంత వరకు అమలునందుండును. మామూలు కోర్టుల కొత్త వ్యవహారాలు, జప్తులు, వేలములు. జమీందారీ రద్దుబిల్లునుండి తప్పించుకొన్న అగ్రహారీకులు అప్పుడే ఇనాములకు సంబంధించిన శిస్తు తగ్గింపు బిల్లునుగూడ రద్దుచేయ ఆందోళన ప్రారంభించినారు దానికిఅప్పుడే శ్రీనప్పా కోమసుందరం వగైరాలు పత్రికలలో సహాయపడుచున్నారు. ఎల్లప్పుడు అగ్రహారీకులనే సపోర్టుచేయు హిందూ పత్రిక ఇండియన్ ఎక్సుప్రెస్ వంటి పత్రికలుగూడ ఆ ప్రచారమునకు అనుకూలమయిన వ్యాసములను ప్రకటించుచుండుటయేగాక ప్రధాన వ్యాసములనుగూడ వ్రాయుచున్నవి.

రైతులు వెంటనే మేల్కొని చట్టము రద్దుగాకుండా చేయవలెను.

ఇనాం రైతులకు ఆంధ్రరాష్ట్ర జమీనాం రైతు సంఘ ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ ఆరెకపూడి రామనాధంగారి హెచ్చరిక.

మన వైద్యనాధ అయ్యర్లు, వరదాచారిగార్లు యీ విషయములో ఏద్రి కోరు అగ్రహారీకులు తమ వకీళ్లను ప్రతినిధులను ఢిల్లీకి హైకమాండువద్దకు రాయబారాల పంపించెదరు. రెవిన్యూమంత్రి గారిని యీ విషయమును పార్టీ మీటింగుకో వివరీతముగ ఒత్తిడిచేయుగ ఆగించెదమని చెప్పియున్నారు.

ఈ ఆలోచనలు కడ్మేమి యేవిధముగ మారునో తెలియదు. జమీందారీరద్దుబిల్లు మార్పులవలె జరుగకుండుగాక.

శిస్తు హెచ్చింపు విషయములో ఇనాందార్లకన్నా జమీందార్లే మేలు!

జమీందార్లున్ను అగ్రహారీకులున్ను పూర్వమున్న శిస్తులను పీలగునప్పుడెల్ల అవసరమునుబట్టి రైతుల అమాయకత్వ కారణంగా పెంచుచు వచ్చి నారు. శిస్తుల హెచ్చింపువిషయములో ఇనాందార్ల కన్న జమీందార్లుమెరుగు. జమీందార్లు సాధారణముగ రూపాయికి 2 అణాలు లేక నాల్గు అణాలో పెంచియుండవచ్చును కాని ఇనాందార్లు వసూలు చేయుచున్న శిస్తు విపరీతము. వారు జిరాయితీ పట్టాంపీయక భూములువారి స్వంతమైనట్లు చెరిసగముపాలు చెప్పునకాని, యకరం 1కి యిన్ని బస్తాలనిగాని సాధారణముగ వసూలుచేయుచున్నారు.

జమీందారీలలోకన్నా ఇనాముల్లో 10, 12 రెట్లు హెచ్చుశిస్తు

జమీందార్లు పల్లపుభూములను యకరమునకు 10 లేక 15 రూపాయ శిస్తును వసూలుచేసిన ఆ యకరమునకు ఇనాందార్లు నాల్గు లగాయతు 12 బస్తాలవరకు ధాన్యంరూపేణాగాని పాలువద్దతినగాని వసూలు చేయుచున్నారు. ఇప్పటి ధరలనుబట్టి చూచిన జమీందార్లకంటె 10 లేక 12 రెట్లు హెచ్చు శిస్తును వసూలుచేయుచున్నారు. జమీందార్లు కొంతవరకయినను ఏకాలిదిగానో సౌకర్యములు చేసియుండవచ్చును. అగ్రహారీకులు గ్రామ సౌకర్యములను అనగా కొత్తకాలువలు చెరువులు నేర్పరచుట వగయిరాలను యెన్నడు యెప్పుడు చేయించియుండలేదు. ఈ విధముగ ధాన్యము వసూలులేక దానికిమ్మ తను భూమి పండిన యెడల వసూలుచేయుచునే యున్నారు. ఇట్టి హెచ్చుశిస్తులను నిర్మూలింపవలె

శిస్తు తగ్గింపు చట్టమునుండిగూడా తప్పుకో ప్రయత్నిస్తున్నారు

సిన అవసరము యెంతేనియు కలదు. మన రెవిన్యూ మంత్రిగారు జమీందారి ఇనాముల గ్రామములలో శిస్తులను తగ్గించుటకు ఒకచట్టమును ప్యాసుచేయించి యున్నారు. ఆ చట్టముప్రకారము ప్రిథుత్వ గ్రామములలోని శిస్తురేట్లె జమీందారి, ఇనాందారి గ్రామములలో అమలులోనికి రావలసియున్నవి. అందు నిమిత్తమై శిస్తుతగ్గింపు ఆఫీసర్లను నియమించి చురుకుగ పని చేయించుచున్నారు. శ్రీ చెట్టూరి I.C.S. గారు. తాము చేయుచున్న పనులను అప్పుడప్పుడు తెలియజేయుచునేయున్నారు ఇట్టిపరిస్థితులలో జమీందారిరద్దు విధానమునుండి ఇనాందార్లను తప్పించుకొని, తమ యధాయావమును పొంది అవకాశమును చూచుకొని యీ శిస్తు తగ్గింపుచట్టమునుగూడ రద్దు చేయమని ఆందోళన చేయుచున్నారు. ఈచట్టము రద్దు అయినచో జమీందారీ రైతు, గవర్నమెంటు రైతు చెల్లించుచున్న రేట్లనే చెల్లింతురు. ఇనాంరైతు యకరం ఒకటికి 4 నుంచి 12 బస్తాలు అనగా 80 మొదలు 160 రూపాయలు వరకు సంవత్సరమునకు శిస్తు చెల్లించవలయును. జమీందారీ రైతుకు అన్ని హక్కులుగల పట్టా, ఇనాందారి రైతుకు అన్ని హక్కులగురించి విచారించునంతవరకు ఫోరాం వలసినదని పట్టా. జమీందారీరైతు 2 సంవత్సరములు శిస్తును తగ్గింపుచట్ట ప్రకారము చట్టమయిన ఒక సంవత్సరములోపల చెల్లించినచో పూర్తి బకాయి రద్దు అగును.

ఇనాంరైతుకు శిస్తుతగ్గింపు చట్టంప్రకారం శిస్తుచెల్లించే అవకాశం కలుగజెయ్యాల

ఇనాంరైతు యిప్పటి రేట్లప్రకారమే యావత్తు బకాయిలను యిప్పుడే చెల్లింపవలయును. జమీందారీ రయితు అస్తి శిస్తుక్రింద వేలం అయ్యే అవకాశము లేదు. ఇనాంరైతు భూములనుండి వెళ్ళగొట్టబడుటకు పూర్తి అవకాశములు యేర్పడినవి. న్యాయముగ విచారించిన ఇనాము గ్రామములలో శిస్తురేట్లు హెచ్చు అయినప్పుడు అనాదినుండి శిస్తు బాధతో వ్యధనొందుచుండిన రైతులకు శిస్తు తగ్గింపు చట్టప్రకారము అయినను శిస్తులు చెల్లించుటకు అవకాశమియవలదా?

'హిందూ' 'ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్' పత్రికల దుష్ప్రచారం

1936 సం॥ ఇనాముల యీ బిల్లునుండి తొలగింపుకొని చంకలెగురవేయుచు రైతులకొంపలెగురగొట్ట ఇనాందార్లు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇనాందార్లు యెంత విద్యావంతులయినను, రాజకీయవేత్తలయినను కష్టసుఖముల తెలుసుకొని సావకాశము కలిగినవారయినను, సమయము వచ్చినదిగదా అని రైతును యింకయెంతవరకు పీడదలచినారో స్పష్టమగుటలేదా? శిస్తు హెచ్చుగాయున్నప్పుడు యెందుకు తగ్గించరాదు? జమీందారీరద్దునుండి తప్పించుకున్నంతమాత్రముచే హెచ్చుశిస్తును వసూలుచేయుటకు యెట్లు అర్హులగుదురు. ఈనెల 28 వ తేదిన హిందూపత్రిక ఇనాందార్లకు రైతులకును యెట్టి తేడాలేదని ఇనాందార్లే వ్యవసాయమునకు ఆధారభూతులని, పునాదిరాళ్లనిరి. జమీందారీరైతుకన్న ఇనాందారీరైతు మెరుగనిన్ని, ఇనాములు రద్దుచేసిన కాకులకొట్టి గద్దలపాలుచేయుట అనిరి. ఇనాందార్ల అగ్రహాముపకు గవర్నమెంటువారు గురియగుట మంచిదికాదట. హైకమాండువారి సలహాప్రకారమున్ను, ఇతర కారణములచేతను శిస్తు తగ్గింపు చట్టమును ఇనాములకు సంబంధించినంతవరకు వ్రాసియున్నది. అలోచనవనే, యిండియన్ ఎక్సుప్రెస్ కూడ శిస్తు తగ్గింపు చట్టము రద్దుచేయమని వ్రాసినది. పీటిప్రాతలఫలితమే మన శ్రీ రెవిన్యూమంత్రిగారు రైతునెత్తిమంచి దింపుచున్న బండను తిరిగి యధాప్రకారము ఉంచమని సలహా. ఈ సలహాను యెంతవరకు శ్రీ రెవిన్యూమంత్రిగారు పాటించెదరో చూచెదముగాక.

ఇనాంరైతులు ఎక్కువ ఆందోళన సాగించవలెను

ఇనాముల విషయమై రైతు హక్కులను గురించి తగిన ఆందోళనలేని కారణమున హైకమాండువారికి రైతు హక్కులగురించి సకాలములో తగురీతిని నివేదించని కారణమున యిట్టి అన్యాయములు జరుగుచున్నవి. రైతు ఆందోళనచేయుటకున్న శిస్తు తగ్గింపుచట్టమునూ రద్దుగువనుటకు హేతువు లున్నవి. ఇనాము రైతు హక్కులన్ని గురించి తగిన నఖలను యేర్పాటుచేసి ఆందోళనచేయవలయును.

శాసనసభ్యులు తమ బాధ్యతల గుర్తించి ప్రవర్తించాలె

ఇనుమ యం. ఎల్. ఏ. లు తమ తమ తర్కముల ఇనాముల విషయమై నిర్వహించుచున్నామని చెప్ప

—కొరవ 11. వ పేజీలో

గానస్మృతి

★

'చందక'

పాడగదె నీపాట
చెప్తుకు బదువులేమిట
నీపాట హోరులలో
నీగొంతు ఘోరులలో
మిళితమయినాగుండె
పగిలిపిట్టూర్పింది
సంద్రిమా! కాదది
జిప్పమానవగళము
తూపానుకాదోహో
ఆశిలోలికెసిధార
పరసరము కదిలించి
యురియించె నాహ్నాదిని
హరియించె నామదిని
రాత్రియణగెను అదే
పగటలదో పడుగులదో
రపితేజ మరుపెంచె
పిద్రిపిచెను కవల్
పక్కగానప్పు దుదిరి
విలువెల్లపలుకీలిని
మనసంత అర్పితిని
నాయుదీపప్పుబాళ
సరిగిపోలేదందు
తెపసీపమునకే
ఒదమోత్పవప్పుమే
నాట్యమాదెను మనసు
నామకీమనన్నృత్యుల
వింమరాగపుసుధల
గురియుందు నీగళము
విశ్వమానవ స్వరము
విశ్వజీవనలహరి
నాదపేసిపాట
సుధలు జిలికెదినోట
జీవనాకాశమున
చింకు చంద్రికలాట

లండనులోని గ్రీనావుచ్ బరో అనే ప్రదేశంపలె గత యుద్ధంలో బాంబుల దెబ్బలకు గురియైన ప్రదేశం మరొకటిలేదు. నాశనమైపోయిన పెద్ద భవనాలను నవీన పద్ధతుల్లో తిరుగ నిర్మించుకొంటున్నారు అలా నిర్మించుకొన్న భవనాలలో కొన్ని యీ చిత్రంలోవున్నాయి.

కాశ్మీర్‌కోసం ప్రకటించనియుద్ధం, నైజాంకోసం పాకిస్థాన్

నైజాం ప్రపంచరాజ్య సమితికి తన ఫిర్యాదును పంపినాడు. బ్రిటన్-అమెరికాలు ఇప్పుడు ఆపదలో నైజాం దరిచాస్తున్నట్లు ఏదైనాసరే అవలంబిస్తవి? దర్బిల్ మార్గాన్ని అనుసరించలేవు. అంతర్బహిరంగమైన పదవదికి గుండెలుదాలవు. కాశ్మీర్ సమస్య విషయంలోవలె కపటనాటకం ఆడితే, బ్రిటన్ కష్ట పడుతుంది. అమెరికా ఎన్ని వేషాలువేసినా, ఎన్ని మాటలుమార్చినా పరవాలేదు. గ్రామంలోని మోతుబరీ ఆసామివలె, లోకంలోని పురానా ఆసామి అమెరికా ఐన్నన్నదిగనక, ఎటుదిరిగి ఎటుమాట్లాడినా, దానిమాటకు చలామణి కొంతవుంది. దాని ప్రతిష్ఠకు విశేషం భంగంరాదు. బ్రిటిష్ ప్రజలు నేడు ఒక పోషరిమప్రభుత్వం తప్ప మరేమీలేదు. ప్రపంచ సామ్రాజ్యంలోకి ఎన్నదగిన ఆసామీతనం ఈనాడు బ్రిటనుకులేదు. ప్రతిష్ఠ సింగపూర్‌లో డంకర్క్-దిగ్గపటలమైనది. మిగిలింది .... వల్లరిని మంచిచేసుకొని, కష్టించి స్వయంకృషిచేత నిల్వగల్గి వుండటమే. ఇట్టిపరిస్థితిలో కాశ్మీర్ కపట నాటకాన్ని నైజాంరంగంలో ప్రవేశపెట్టడం ఆంగ్ల ప్రజలకు అమిత సాహసకార్యం. బహుశా బ్రిటన్ నైజామును సమర్థించదు, బలపరచదు.

నైజాం గడబిడ లావిధారత రాజ్యవ్యవహారానికి ఒక గుణపాఠం. మొదట భోపాల్‌నవాబ్ ఒక గొప్ప ప్రయత్నంచేసి సంస్థానాలను ఇండియాతో కలియకుండా చేయాలని తంత్రం పన్నినాడు. పాకిస్థాన్-రాజస్థాన్ ఏకంకావాలనే భోరిడి కల్గించేందుకు యోచనచేసినాడు. తిరువాన్కూర్ గొడవ అట్టి వాతావరణానికి సూచకం.

ఈ కుట్రను కనిపెట్టి ఇండియా సంస్థాన కార్యాలయం దానికి విరుగుడువేసింది. జాంసాహెబ్, పాటియాలా యిత్యాదుల మద్దతుతో కథ నడిచింది. 1947 జూలై 5 న ఇండియాప్రభుత్వ సంస్థానశాఖ ఏర్పడింది. ఆగస్టు 15 న ఆసరికి నెలా పదరోజులలో జునగడ్, కాశ్మీర్, హైదరాబాదుతప్ప అన్నీ ఇండియాలో చేరిపోయినవి. రెండు నెలలతర్వాత అక్టోబరు 27 న కాశ్మీర్ చేరింది. నవంబర్ 9 న జునగడ్ వశమైనది. ఇంతవరకూ శుభం.

నవంబర్ 14 న మనకథ మనకూ, మన నాయకులకూ, కండ్లలో దుమ్ముగొట్టి, అర్థం తిరిగింది. ఆరోజున ఆ దిక్కుమాలిన ఒడంబడిక జరిగింది. ఎవరితో? కలియుగ రావణుడితో. దానిపేరేమి. ఆ ఒడంబడికి పేరు-యథాతథపు ఒడంబడిక!

అంతనుండి అధిపతులను లొంగదీసిన సర్దార్ పటేల్ నైజామును లెక్కచేయలేదు. ఎక్కడికిపోతాడు, ఇండియాలో చేరకి! అనే ధైర్యం చేత కాబోలు నైజామును యథాతథంగా వుంచడంగాక, అయథాతథంగా, అక్కడి సేనను తీసివేశారు. ఇక్కడపుట్టింది రజాకార్లమూలంగా ఇండియా సేన వెళ్లింది. రిజాక్కర్ల మిలిటరీమూక తయారైంది. నైజాం మంత్రిమండలి అమూక వశమైనది. నైజాం పోలీసు. మిలిటరీదళాలు రజాకార్లతో బహిరంగంగా షరీక్. సంస్థానప్రజలకు విపరీతమైన బాధ కలిగింది. ఆబాధ వర్ణనాతీతం, ఊహాతీతం. ఇందుకు బాధ్యులైనవారిని చరిత్ర క్షమించదు.

నవంబరు 14 దగాయిదు జూన్ 10 లోగా దేశంలోని అనేక సంస్థానాలు ఒక చేరిక గానమో లేక రాష్ట్రంలో కలియుటమో జరిగింది.

కాశ్మీర్‌లో యుద్ధం, నైజాంలో కల్లోలం మాత్రం అట్లేవున్నవి. ప్రపంచరాజ్యసమితి ప్రతినిధివర్గం పాకిస్థాన్ సేనలను కాశ్మీర్ రంగంలో కండ్లారా చూచింది. నేడు కాకుంటే రేపైనా కాశ్మీరానికి త్వరలోనే శాంతి లభిస్తుంది కాశ్మీరంకోసం ప్రకటించని యుద్ధం, నైజాంకోసం పాకిస్థాన్ ప్రకటిస్తుందా?

విభజన జరిగినతర్వాత, ముస్లిములు విలువ తెలుసుకున్నారు. పాకిస్థానీ ముస్లిం-జనాభాను పేదరికం, అప్రతిష్ఠ కల్గినవి. ఇండియా ముస్లిములకు దిక్కుతోచలేదు. మహాత్మగాంధీ ఒకడే తమకు రక్షకుడని వారు గ్రహించినారు. పాకిస్థాన్‌లో కూడా మహాత్ముని ప్రభావం ఎక్కువైనది. అందుచేతనే 'హిందూ నాయకుడైన' గాంధీకీ మరణానికి సామూహికా ముస్లింరాజ్యమైన పాకిస్థాన్ ప్రభుత్వ

★★ ప్రకటిస్తుందా? ★★

లోకాభిరామాయణం

★ రాజుల ఒక కంట కనిపెట్టి వుండడం మంచిది

★ బెర్లిన్‌లో యీచిత్రం చూచారా?

★ ఇండియా ప్రభుత్వానికి ఆర్థికవేత్తల సలహా

★ చుండి జగన్నాథం ★

కార్యాలయాలన్నీ బంద్‌కాకుండా గవర్నర్‌జనరల్ తిన్నా చేయలేకపోయినాడు.

నైతికంగా పాకిస్థాన్ పాలకవర్గం గట్టి దెబ్బ తిన్నది. దానిని కాపాడగలవారు పాకిస్థాన్‌జైళ్లలో వున్నారు. పాకిస్థాన్‌ప్రజ ఇండియాతో యుద్ధతరి యుద్ధానికి సిద్ధం అవుతుందా?

ప్రపంచరాజ్యసమితిలో నైజాంసమస్యను చర్చించరాదని బ్రిటన్ తన వీటో అధికారాన్ని వినియోగించి చెబితే. ఆతర్వాత ఏం జరుగుతుంది?

మిలిటరీచర్యలు ఆరంభమైనతర్వాత నైజాం దాసోహం అంటాడాలేక అంతకు మునుపే సర్కార్ సలాం అంటాడా అనేది ప్రశ్న.

నైజాం వ్యవహారం గుణపాఠం అని అంటిమి. దాని తాత్పర్యం . రాజప్రముఖులు. [illegible] ప్రముఖుల [illegible] చేస్తు. ప్రిపిసల్సులు బలంగా [illegible] కిన [illegible] ఖరులు దానికాలంలో ఏవిధంగా ప్రవర్తిస్తారో తెలయదు. వారినందర్నీ ఒక కంట కనిపెట్టి మెలగితే మంచిది. బరోడా చూచారా ఏమైనదో! ఆ మహారాజు తనకిచ్చిన సామ్యంగాక. ప్రజల రాలూకు ఖజానాలోని సొమ్ము వాడుకుని దిక్కుని వదినాడు.

★

బెర్లిన్‌లో ఈచిత్రం చూచారా? ఒక జీవకారు వెనకచక్రం ఒకరాజ్యంలో, ముందుచక్రం ఒక రాజ్యంలో ఒకవాడు వుండినవట. రష్యన్-బ్రిటిష్ పోలీసులు సరిహద్దులో దాగుడుమూతలాడుతున్నారు. మాస్కోలో సమాధానంకోసం మార్గాలు వెతుకుతున్నారు. మందిరంలో స్టాలిన్ దైవదర్శనం రెండవ పర్యాయం బ్రిటిష్-అమెరికన్-ఫ్రెంచి ప్రతినిధులకు లభ్యమైనది. వారిజన్మ పావనమైనది.

బెర్లిన్‌ప్రజ దురవస్థ మించుతున్నది. సిగరెట్లు, కరెన్సీ, కాఫీ బ్లాక్‌మార్కెట్‌లో సరిహద్దువ్యాపారం సాగిపోతున్నది. ఆప్రజలకు విమానాలమీద సప్లయి చేస్తూం ఆహారం అని బ్రిటన్ అమెరికాలు అభయమిచ్చినవి. ఏమీ అక్కరలేదు, మామాటవింటే. సరిహద్దుదాటించి తూర్పు బెర్లిన్‌లోనుంచి పడమటి బెర్లిన్‌ప్రజకు సప్లయిచేస్తామని రష్యనులు అంటున్నారు. మాస్కోలో మాటలు జరుగుతున్నవేగాని ఫలితం శూన్యరాశిగా వుండని తోస్తుంది.

★

ధరలను కంట్రోల్ చేసి, తిండి కంట్రోల్ విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టి, స్టాకును పరిమించి, ద్రవ్యంపై, వడ్డీలపై, వస్తు ఉత్పత్తిపై కాపుదల చేసి, జాగ్రత్తగా వాటి స్థితిగతులను కనిపెట్టవలసిందని ఆర్థికవేత్తలు ఇండియా ప్రభుత్వానికి సలహా యిచ్చారు. పెట్టుబడి స్థితిగతులను, ఉద్యోగం, నౌకరి, చాకరి స్థితిగతులను, ఆదాయముల రీతులను పరిశీలిస్తూ, దరవరలను అనుగుణంగా ఆదాయాలను పర్యవేక్షిస్తుంచుగాని, దేశం బాగుపడదు. ఇది ముఖ్యం

పెక్కి-డెల్లి సర్కస్‌లో ఒలింపిక్ పందాంలో పోటీచేసే దేశాల జండాలన్నీ ఎగుర వేయుటకు ప్రత్యేకంగా ఒక స్తంభం ఏర్పాటుచేశారు. ఇందులో ఆ జండాలను ఎగురవేయుటం చూడగలరు.

దానికి ఒక పద్ధతిగావలెను. దేశాన్ని వృద్ధికి తెచ్చేందుకు అవసరమైన కార్యక్రమం తలకిందు చేయు దానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవలెను. అవసరంవల్ల దేశంలోని అనేక తరగతుల ప్రజల ఆదాయవ్యయములు ఒక రీతిలోకి రావలెను. గిరాకీ గంటకొకసారి పెరిగితే, దేశం కల్లోలంలో పడిపోతుంది. ప్రభుత్వం దాక్షిణ్యకరుణలపై ఆధారపడిన గొప్పది.

ఇటీవలి క్లాక్ కంట్రోల్, ఇప్పటి అర్థశాస్త్రం ఈ శిఫారసు రెండూ శుభసూచకములు.

నెల్లూరుమున్సిపాల్టిపబ్లిక్‌వర్క్సు

టెండరు నోటీసు

★

1948-49 సం॥ రోడ్ల మరమ్మతులు వగైరా రిప్టు దాఖలా పనులచేయుటకుగాను తే 7-9-48 దిన సాయంత్రము 4 గంటలవరకు సీల్డు టెండరులు మున్సిపలు ఆఫీసులో కమీషనరుగారిచే తీసికొనబడును పనులమొత్తము సుమారు రూ 28000 టెండరు డిపాజిట్లు ప్రతిపనికి 100-కి రూ 5 చొ॥ చెల్లించవలయును టెండర్లు తే 7—9—48 దిన సాయంత్రము 4 గంటలకు కమీషనరుగారిచే తెరువబడును. మిగతా విషయములు ఆఫీసులో తెలిసికొనేది.

నెల్లూరు మున్సిపల్ ఆఫీసు. 28—8—48.

ఎ. కె. రాఘవన్, కమీషనరు.

హెచ్చరిక

జరుచేయుగ్రామంలో గ్రామఫోను లాటరీ [illegible] లాటరి వేయబడును. కొందరు నా మిత్రులు టిక్కెట్లు అమ్మియున్నారు. టిక్కెట్లు వరిగా అమ్మియుగా సందున గ్రామఫోను మాత్రము లాటరీపెట్టబడదు. టిక్కెట్లు కొన్నవారు రిసీటు యిచ్చిన వారియొద్దనుండి టిక్కెట్లు కొన్నవారిదగ్గర టిక్కెట్టుయిచ్చి డబ్బు వాపసు తీసుకొనవచ్చును. లాటరి అన్నందువల్ల తెలుపబడును. — ఎ. శ్రీనివాసన్

గ్రహణీమాత్రలు: రక్త, జిగట, అతిసార, ఆంబి.

కలరా, బాలగ్రహ, సమస్త విరోచనములకు గ్యారంటీ చికిత్స. 25 మాత్రలు 0-8-0.

నాగిరెడ్డి & Co, యేలేటిపాడు. వయా పెనుగొండ ప. గో. జిల్లా

కుష్ఠు ★ బొల్లి

సగయిరా మేహమచ్చలు - సెగ - సవాయి వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స.

వెంటనే క్యాటలాగుకు వ్రాయుడు.

జి. వి. రెడ్డి, ప్రొప్రయిటరు.

బి. రెడ్డి అండ్ కో. [రిజిష్టర్డు]

గోపాలపురం — తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

(వయా) — తణుకు.

మంచి రకాలు

★

బెంగుళూరు

బెనారసు

బెంగాలు

మిల్లు

బిన్నీ

చేనేత

అన్నిరకాలూ

తక్కువ ధరలకు

☞ దొరికేచోటు ☜

రాయవరపు శంకరయ్య & సన్సు

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

స్వతంత్ర భారతిలోనైనా మనకు పరిపుష్టాంధస్సు లభిస్తుందా?

నెల్లూరుజిల్లా చేనేత కాంగ్రెస్ తృతీయ వార్షిక మహాసభలో ప్రగడ, అక్కల కోటయ్యగార్ల అమృతవాణులు

నూతన కార్యవర్గం

త్రిఅన్యూ 20 పేం బేర్లనూలును 25 లక్షల నుగ్గలకు, 5500 దేళ్ళు చేనేతసంఘాలద్వారా, 16500 దేళ్ళు యితర విధానములద్వారా, 500 దేళ్ళు 60 యంపోరియములద్వారా సక్రమంగా పరిణగ్రామం మగ్గం లెక్కలనుతీసి అయా దగ్గర సంఘాలద్వారా సక్రమవిధానంతో యీనాడు పంపకం జరుగుతుందో అనాడు చేనేతవారు మిల్లువారిని ఎదుర్కొని మిల్లు వస్త్రంకంటే నరవంగా నేతవస్త్రాన్ని విక్రయించవగుగుతారు. అనాడు నూలు మిల్లులనుకూడా సంఘాలవారే పరువపీలౌతుంది.

పై విధంగా నూలు పంపకం జరిపించండి అని కేంద్రప్రభుత్వం మద్రాసు ప్రభుత్వానికి ఆదేశం పంపింది. కావ మనకృషి కొంతవరకు ఫలవీకృత మైనదని చెప్పకతప్పదనుచు శ్రీ ప్రగడ కోటయ్యగారు తన ఉపన్యాసాన్ని ముగించినారు. తదుపరి మరికొందరు మాట్లాడినమీదట సభముగింపబడినది

అధ్యక్షులు: శ్రీ తుమ్మలచెర్ల రంగయ్యగారు. ఉపాధ్యక్షులు: శ్రీ కర్ణ రామశేషయ్యగారు. ప్రధాన కార్యదర్శి: శ్రీ తిరువీధుల రామకృష్ణయ్యగారు. కోశాధికారి: శ్రీ నాపా కోటయ్యగారు. సహాయకార్యదర్శి: శ్రీ కలిసం కోటయ్యగారు.

వర్కింగు కమిటీ:- యస్. సుందర శెట్టి మంచలు వెంకటస్వ దొడ్డి వెంకటరత్నం, పచ్చిసీలి వెంకయ్య, బంగారు కొండయ్య, మాగం వెంకటసుబ్బయ్య, నీలం వంకాళయ్య, రామనాధం కోటయ్య, కొత్త చిననారాయణ, గొరాబత్తిని నాగయ్యగార్లు చెన్నుకొనిరి.

అక్టోబరునెలో జరుగనున్న చెన్నురాష్ట్ర చేనేత కాంగ్రెస్ మహాసభకు జిల్లాకమిటి ప్రతినిధి చేనేత కాంగ్రెస్ పారిశ్రామికులు 32 మందిని ఎన్నుకొనినారు.

నెల్లూరుజిల్లా చేనేత కాంగ్రెస్ వత్సరత్రయ కృషి

కార్యదర్శి తిరువీధుల రామకృష్ణగారి నివేదిక

1944 సంవత్సరం సెప్టెంబరునెల 1 తేది నెల్లూరు జిల్లా చేనేతకాంగ్రెసును మహాసభ ప్రతినిధులుగా ఇవ్వబడే శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరుపబడినది.

ద్వితీయ మహాసభ కోవూరులో 1945 సంవత్సరం జూలైనెలలో జరిగింది.

ద్వితీయ సభానంతరము గడచిన మూడు సంవత్సరములతో మనసంఘం చాలా ముఖ్యమైన క్లిష్ట సమస్యలనెన్నింటినో యెదిరించి సంతృప్తికరంగా పరిష్కరించకలిగింది.

నూలు దొంగమార్కెట్టు

మనబోధరుడు నూలు పంపకము విషయములో యెంత శ్రద్ధవహించినను, నూలువస్త్రము పరోక్షముగా దొంగవ్యాపారము సాగించుచూనే వచ్చినారు నూలువ్యాపారములు రైతేనేమి రంగులు-రసాయనముల వ్యాపారములందైతేనేమి జరుగుచున్న దొంగవ్యాపారస్తులను ప్రభుత్వమువారికి పట్టించి వారిపై తగువర్య గైకొన్నట్లు చేసినాము.

ప్రతిదముగా యెన్ని పర్యంను గైకొన్నమూ ప్రైవేటు వర్తకుల దొంగవ్యాపారమును మానలేదు. దొంగవ్యాపార నిర్మూలనము సహకారసంఘముల్లోకి పాయవలగలదని తలంచి జిల్లా నూలు నరపరా సహకారసంఘాన్ని విస్మరించవలసినదిగా రాష్ట్రీయ చెక్కయిడి కమిషనరుగారికి సూచించగా వారు మన సూచనలంగీకరించుచూ, అట్టి పంపాన్ని సహకార రిజిస్ట్రారుగారు రద్దుచేసినయెడల సంఘాలకి మాయి రైతెన్నుము యిచ్చి నూలువ్యాపారాన్ని కొంత అనంమాపికి అప్పు యిప్పుటకు తప్ప కర్యంకరంలేదని చెప్పిరి. కావ సహకారస్ఫూర్తి రిజిస్ట్రారుగారు దొంగవ్యాపారమును అరికట్టుటకే యిటువంటి అట్టి సంఘాన్ని రద్దుచేయుటకు నిరాకరించిరి. ప్రభుత్వమువారు కూడా మోసము వహించారేమో మనమూలనంలోని సత్యాన్ని గుర్తించలేదు.

సూలుపంపకం

1944 సంవత్సరంలో నూలు కంట్రోలుఆర్డరు అమలులో నున్నప్పటికి కంట్రోలుదరకు ఒక్క నూలు పోగైనా దొరకకుండుటచే మన రాష్ట్రప్రభుత్వమువారు చేసిన సూచనలను ప్రభుత్వమువారు గీకరించి చేనేత సంఘాలకు నూలు పంపకము జరుపుటకు అనుజ్ఞ యిచ్చినప్పటికి కంట్రోలుదరకు ఒక్క నూలు పోగైనా దొరకకుండుటచే మన రాష్ట్రప్రభుత్వమువారు చేసిన సూచనలను మన జిల్లా సంఘాలకైన పెట్టినందున, మన సంఘప్రతినిధులు గ్రామాలలోని మగ్గముల జాబితాలను కమకట్టడితో తయారుచేసి పారిశ్రామికులకు రేషనుకార్డులు యందజేసిరి. కాని వస్త్రములో కొన్ని మగ్గాలవారికి కార్డులుయందలేదు. అందుచే మద్రాసు చెక్స్టయిలు కమీషనరువారివద్దకు రాయబారముపెళ్ళి అట్టి మగ్గములవారికికూడా రేషనుకార్డులు యిప్పుటకు అనుజ్ఞ యిపించితిమి. న్యాయంగా కార్డులు పొందవలసినవారే కాకుండా తదితరులుకూడా అక్రమంగా అధికారులతో లాలూచీపడి మన సంఘములనకు యెరుకలేకుండా కొన్ని కార్డులను పొందగలిగిరి. అందుచే మన జిల్లాలోని చేనేత పారిశ్రామికులకు రావలసిన కోటా చాలాతగ్గిపోయి చాలాకష్టనష్టములనుభవించిరి.

చేనేతబట్టల ధరల కంట్రోలు

అట్లు తమకధికారమనినకోటా నానాటికి తగ్గిపోయి వారమొదినము నకి నరిపోవు నూలుమాత్రము సరిపరాయగుటచే తమ జీవనోపాధి కవసరమగు వేతనములను మాత్రమే తినికొనుచుండినను కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమువారు చేనేతబట్టల మిలగారి కంట్రోలు చేయవలయునని సంకల్పించిరి. అట్టి సంకల్పము అన్యాయము అక్రమమేకాకుండా అవరద సాధ్యముకూడాకాదు అని చెప్పినను ప్రభుత్వము వారు తమ మొండివట్టును విడువక యెంతో ప్రయత్నించిరి. కావి చేనేతకాంగ్రెసువారు కేంద్రకాంగ్రెసు కమిటి రాష్ట్రకాంగ్రెసు కమిటీల ద్వారా రాయబారములను జరిపినప్పటికి ప్రభుత్వమువారు తమ పట్టుదలను విడునకుండుటచే మన గ్రామపంపాడి జిల్లాసంఘాడి, చేసిన సుహృత్తరమైన ఆం

దోళన పరితంగా తమ కంట్రోలు విధానమును పున సంహరించుకొనుట తప్పలయ్యెను. ఇది మనచేనేత కాంగ్రెసుకొక విజయము.

ఆహారసంఘాలు తినికే వుపసంఘాలు

శ్రీ బడగుటూరి వ్యాకాశంవంకులుగారు వ్యవసాయాభ్యుదయ నుండగా గ్రామ వరిపాలన విధానమును క్రమంగా స్థాపించేటిలో పెద్దపల్లె పారిశ్రామికుల శ్రేయస్సుమనుకోని పాటుపడే చేనేతకాంగ్రెసు వ్యక్తులను వ్యక్తిగ్రామ, కాదాకా, జిల్లాసంఘంలో తప్పకుండా చేర్చుకోవలసినని కనిపించాడు. అందుచే అన్ని గ్రామసంఘాలలో మన చేనేతకాంగ్రెసు వ్యక్తులుండు! మనవలె చెక్కబడియున్న బాకుల హక్కులను రక్షించుటకు సరదు సంఘంలో సభ్యులుగానుండిరి. కావి శ్రీ వ్యాకాశంవంకులుగారి మంత్రివర్గముతోనే వారు కాంక్షించిన గ్రామ స్వరాజ్యమునకు మూలమైన యీ సంఘాలకూడా అంతరించినవి.

చేనేతకాంగ్రెసుచేసిన యితరకృషి

అధికారయితము అధికారగర్వంతో (1) ఈదూరు పాలిపేదగ్రామంలో పారిశ్రామికులైన వత్తిదిశెట్టి లంవంతంగా నమూలచేసినవారు కాంట్రుమొత్తమును మరల చేనేత పారిశ్రామికులకు యిప్పించగలిగామ (2) ఆత్మకూరుతాదాకా- కలువాయి గ్రామంలో పోలీసువారు చేనేత పారిశ్రామికులు మూడుపెద్దయి తినుకొనిపోవుచుండ వారిని విడ్వ దించినందులకు వారిపై తగువర్య తీసుకొనుటద్వారా పారిశ్రామికు లందు యెంతో విముక్తికలిగినది, (3) చేనేత పారిశ్రామికులైన కొన్ని పంచాయితీబోర్డులవారు అక్రమంగా మగ్గమువన్ను వసూలుచేయుటన్నిందులకు ఆజ్ఞాపించి మగ్గమునకు పన్నులేకుండా చేయగలిగినాము, (4) ఉదయగిరితాలూకాలో కొన్నిగ్రామాలలో చేనేత పారిశ్రామికులపై గ్రామసుస్తుడజమను యిన్ను అక్రమములను అధికారంతో వుత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుపుటద్వారా అట్టి అక్రమములకు యెవరూ గురికాకుండా చేయగలిగినాము. (5) మూడు వర్షకుం మోసమువల్ల అమాయకులగు చేనేత పారిశ్రామికులకగర్లిన కష్టమునను నివృత్తి చేయగలిగినాము.

సహకారోద్యమము

శ్రీ వ్యాకాశంపంతులుగారు వ్యవసాయిగా నుండగా మన రాష్ట్ర చేనేతకాంగ్రెసువారు చేసిన సూచనలను వ్యవసాయమువారు అంగీకరించి రాష్ట్రములోవంతు లక్షల చేనేతవారిని సహకారసంఘాలలో చేర్పించుటకు ఒక వ్యవసాయిక ను తయారుచేసిరి. కావి వారి వ్యవసాయిక యుపాయాందుకుపూర్వమే వారి మంత్రివర్గము పతనమగుటచే వారి ప్రణాళికను కొంత కాలముమాత్రము చేటి మన మంత్రివర్గమువారు అనుసరించి పెద్ద చేనేత సహకారసంఘములన్నిటిలోనూ అక్రమంగా వున్న వసూలుచేయుచున్నవారులకు ఆజ్ఞాపించి మగ్గమునకు పన్నులేకుండా చేయగల్గినాము, (1) ఉదయగిరితాలూకాలో కొన్నిగ్రామాలలో చేనేత పారిశ్రామికులపై గ్రామసుస్తుడజమను యిన్ను అక్రమములను అధికారంతో వుత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుపుటద్వారా అట్టి అక్రమములకు యెవరూ గురికాకుండా చేయగలిగినాము. (5) మూడు వర్షకుం మోసమువల్ల అమాయకులగు చేనేత పారిశ్రామికులకగర్లిన కష్టమునను నివృత్తి చేయగలిగినాము.

సహకారోద్యమము

శ్రీ వ్యాకాశంపంతులుగారు వ్యవసాయిగా నుండగా మన రాష్ట్ర చేనేతకాంగ్రెసువారు చేసిన సూచనలను వ్యవసాయమువారు అంగీకరించి రాష్ట్రములోవంతు లక్షల చేనేతవారిని సహకారసంఘాలలో చేర్పించుటకు ఒక వ్యవసాయిక ను తయారుచేసిరి. కావి వారి వ్యవసాయిక యుపాయాందుకుపూర్వమే వారి మంత్రివర్గము పతనమగుటచే వారి ప్రణాళికను కొంత కాలముమాత్రము చేటి మన మంత్రివర్గమువారు అనుసరించి పెద్ద చేనేత సహకారసంఘములన్నిటిలోనూ అక్రమంగా వున్న వసూలుచేయుచున్నవారులకు ఆజ్ఞాపించి మగ్గమునకు పన్నులేకుండా చేయగల్గినాము.

ప్రపంచ పెద్దప్రాజెక్టులలో రెండవది రామపాదసాగరం

6 మాసాలలో కావలసినపని 6 గంటలలో అయింది

1948-వ సంవత్సరము మొదటి అర్ధభాగంలోనే రామపాదసాగర స్కీము రమారమిగా సిద్ధమాయెను. కడచిన జూలైనెల 20-వ తేదీన నేను పండిత జవహర్లాల్‌గారిని కలుసుకొని రామపాదసాగర్ ప్రాజెక్టులో నాకుండే విశ్వాసాన్ని ఆయనకు కూడా కొంతవరకు కలిగించ ప్రయత్నం చేస్తిని. మధ్యాహ్నమున 10 నిమిషములు మాటలాడితిని. సాయంకాలం 6 గంటలలోపుగా యీ విషయం గూర్చి ఒక మహోదవిష్యమని వారు కోరిరి. సాయంకాలమే లోపుగనే ఇండియా గవర్నమెంటువారు యీ స్కీమునకు పరిపాలనా మోదన యిచ్చినవి తరువాత నాకు తెలిసినది. ఆరు మాసముల కాలం, సెక్రెటేరియట్ వారు చేస్తూయున్న పనిని పండిట్ నెహ్రూ 6 గంటలలో పూర్తిచేసిరి. అమెరికాలో నదుల అడ్డకట్టలకు ప్రసిద్ధుడు పేరుపొందిన డా॥ సేవేజ్‌గారు ఇండియాలోని పెద్ద పెద్ద ఆనకట్ల సందర్భంలో ప్రభుత్వానికి సలహాదారుగా నున్నారు.

గోదావరినదికి పోలవరం దగ్గర ఆనకట్ట కట్టడం సాధ్యమని వారికి మొదట చెప్పినవారు దివాన్ బహద్దూర్ శ్రీ యస్. వెంకటకృష్ణయ్యగారు. మొదట పరిశోధనంతా ఒక సంవత్సరం కాలము ఆయన చేసిరి. దివాన్ బహద్దూర్ శ్రీ గోవిందరాజ అయ్యంగారు తరువాత పరిశోధనలో నిరంతరం నిమగ్నులై కడచిన 6 సం॥ రాల యీ స్కీమును తయారుచేసిరి. గోదావరినదికి కట్టే ఆనకట్టం పై భాగము తవ్వించి కొండపాదానికి సరిగా వుండవలెనని నేను చెప్పితిని.

దీనివల్ల గోదావరినీరు సగంపైగా వుపయోగానికి వస్తుంది

గోదావరి ప్రవాహంలోని నీటిలో 100-కి 7 వంతులు యిప్పుడు పంటలకొరకు వినియోగపడుతోంది. ఈ నూటికి 7 వంతులుగాక, యేర్పడబోయే జలాశయం మూలకంగా యింకొక 25 వంతులు గోదావరి నీరు పంటలకు వినియోగపడగలదు. ఇంకా పై వైపున హైదరాబాద్ గవర్నమెంటువారు కట్టదలచు కొన్న జలాశయం యేర్పడితే మొత్తం గోదావరి నీటిలో రమారమి సగం భాగం వుపయోగపడును. మిగతా సగభాగం మధ్య పరగణాలలో వినియోగపడడానికి వుండిపోతుంది. రామపాద సాగరమునకు పైగా కట్టబడిన గంగ మొదలగు ప్రతి జలాశయమున్నూ, రామపాద సాగరమునుండి తయారు చేయదలచుకొన్న విద్యుచ్ఛక్తి నిర్మాణమునకు నిరంతరం నీటి సరఫరాకు తోడ్పడకలదు. రామపాద

ప్రపంచ పెద్దప్రాజెక్టులలో యిది రెండవది

సాగర జలాశయం సుమారు 65 మైళ్లపొడవుండును. దీని నీటి వరవు 600 చదరపు మైళ్లు అవుతుంది. కొన్ని శతాబ్దముల క్రిందట భోపాల యిప్పుడు "భోపాల్" వుండే స్థలంలో కట్టిన మహా తటాకాన్ని విస్మరింపజేస్తుంది. ఈ కట్ట ఎత్తులో సగభాగం యేటిక్రింద మట్టానికి 200 అడుగుల తగ్గులో వుండును. ప్రపంచంలో యెక్కడకాని లేనంతలోతు దీని కుంటుంది. నీటిమట్టానికి 200 అడుగుల పైవరకు యీ ఆనకట్ట యేర్పడుతుంది. కట్ట పరిమాణాన్ని బట్టిచూస్తే ప్రపంచంలోకల్లా యిది 2-వ దవుతుంది. అమెరికాలోని "గ్రాండ్ కూలీ" అనేది మొదటిది. నీళ్ళ నిల్వ విషయంలో కూడ యిది ప్రపంచంలో 2-వది అవుతుంది. అమెరికాలోని "బోల్డర్‌డామ్" అనునది మొదటిది.

ఈ స్కీమువల్ల సంవత్సరానికి 10 లక్షల టన్నుల బియ్యం వుత్పత్తి కాగలదు

రామపాదసాగరం స్కీమువల్లసాలినా 10 లక్షల టన్నుల బియ్యం వుత్పత్తి అవుతుంది. దీని వెల 300 కోట్ల రూపాయలు. రామాసా వేసిచూస్తే దినా

సర్. యస్. వి. రామమూర్తిగారు మద్రాసు ప్రభుత్వ సలహాదారుగా ఆహారశాఖ నిర్వహిస్తుండినపుడు, దినదినం క్లిష్ట మవుతున్న ఆహార సమస్య శాశ్వత పరిష్కారానికి పూనుకోడం యుక్తమనే అభిప్రాయన్నుండి వుద్భవించినదే యీ రామపాదసాగర ప్రాజెక్టు. అప్పటినుండి ఆయన నిరంతర కృషి ఫలితంగా దాని ప్రాథమిక కార్యకలాపాలన్నీ పూర్తయి, ఇప్పుడు నిర్మాణానికి సిద్ధంగావున్నది యీ ఈ నిర్మాణ కృషిని త్వరితగతి సాగించ ఆందోళన చేయుటకే మొన్న 27, 28 తేదులలో రాజమండ్రిలో రామమూర్తిగారధ్యక్షతన ఒక మహాసభ జరిగింది. ఆమహాసభలోని రామమూర్తిగారి వుపన్యాస సారాంశం యిందులో యివ్వబడింది — సంపాదకుడు

నికే 80 వేల టన్నుల బియ్యం. కోటి రూపాయిల విలువగలది తయారవుతుంది. నేటి వెలల కూలి రేట్లమీద ఆధారపడిచేసిన ఎస్టిమేట్లనుబట్టి యీ స్కీము 125 కోట్లరూపాయిలు అవుతుందని అంచనా వేయబడింది ఇండియాలో రక్షణ చేసిన యితర పెద్ద స్కీములవలె గాక దీని అంచనాలన్ని యీ నిమిషంవరకు పూర్తిచేయబడినవి. గోదావరి దాని కాలువల మూలకంగా జరిగే నీటి ప్రయాణాలు మనకూ మధ్య పరగణాలకు సన్నిహితమైన సంబంధం యేర్పరచగలవు. అట్లే హైదరాబాదుకును గోదావరి పైభాగంలోని భూములకును, విశాఖపట్నం వద్ద సముద్రమునకును, కృష్ణా కాలవమూలకంగా మద్రాసుకును, దానిని దాటిన భాగములకును పరస్పర సంబంధములు యేర్పడగలవు.

పెద్దపెద్ద పరిశ్రమలకు కేంద్రముకాగలదు

ఈజలాశయమునుండి సరఫరాయగు విద్యుచ్ఛక్తి 1,50,000 కిలోవాట్లు పైభాగంలో యింకా జలాశయములు కట్టినట్లయితే ఇది 2 లక్షల కిలోవాట్లకు పెరగవచ్చును. శక్తి యేర్పడినప్పుడు పరిశ్రమలును యేర్పడును. గోదావరికి పరిసరములలో నుండే ప్రాంతమంతా అభిజములు. ప్రకృతి అన్యమైన ఇతర ఆధారములు, మానవశక్తిగలవి. ఇస్తము లోని యినుముగనులును, హైదరాబాదులోని నేలబొగ్గుగనులును రామపాద సాగరములో తయారు అయ్యే శక్తియున్నూ యితరత్ర ఉత్పత్తియగు శక్తియున్నూ, తోడ్పడితే గొప్పవిజ్ఞానగం ప్రధానవలశ్రి

గోదావరి, కృష్ణజిల్లాలలో ప్రతిగ్రామానికి విద్యుచ్ఛక్తి

మరు యిచ్చట వృద్ధికాగలవు. ఈ శక్తిని విద్యుద్రసాయన పరిశ్రమలకును, యితర పరిశ్రమలకును వుపయోగపరచుకొనవచ్చును గోదావరి కృష్ణల ప్రాంతాలలో ప్రతి పట్టణానికి గ్రామానికి విద్యుద్దీపాలు సరఫరా కాకపోవడానికి యేవిధమైన కారణం గాన్పించదు. విద్యుచ్ఛక్తి యేర్పడితే లాంకమైన అభివృద్ధిమాత్రమే కాకుండా నైతికాభివృద్ధి కూడ జరుగుతుంది.

దక్షిణదేశంలో తక్కువపడు చుండిన 10 లక్షల టన్నుల బియ్యం దీనివల్ల భర్తీ కాగలవు

అధికంగా వుత్పత్తి కావలసిన బియ్యంపాలునకు 10 లక్షల టన్నులు. దక్షిణ ఇండియాకు యుద్ధానికి ముందు మామూలుగా సంవత్సరానికి బర్మానుండి దిగుమతి అగుచున్న బియ్యము పరిమాణం ఇది రామపాదసాగరము యీ కొరవబడిన 10 లక్షల టన్నుల బియ్యమును వుత్పత్తి చేయగలదు.

"ఆలస్యం అమృతం విషం" కాబట్టి ఎంతమాత్రం విలంబన కూడదు

ఈ ప్రాంతపు ప్రభుత్వము, ప్రజలేగాక మన దేశపు మొత్తంమీద ప్రజలు, ప్రభుత్వాలు యీస్కీము విషయమై యేమాత్రం ఆలస్యం చేయకుండా వ్యగ్రతతో వ:సాగించవలసిన సమయ

రామపాదసాగరం ప్రాజెక్టు వివరం

ప్రాజెక్టు పొడవు	8600	అ.
ఎత్తు	428	అ.
కృష్ణవరకుపోవు కాలువ పొడవు	124	మై.
గుంటూరు జిల్లాలోని గుండ్లకమ్మవరకు	89	మై.
ఎడమవైపున	130	మై.

★

ఈ రెండు కాల్వలవల్ల

విశాఖ జిల్లాలో	2,32,000	ఎకరా
తూ. గోదావరి ..	5,44,000	..
ప. గోదావరి ..	4,15,800	..
కృష్ణ ..	84,490	..
గుంటూరు ..	4,20,000	..

గోదావరి దక్షిణభాగపు కాల్వవల్ల కృష్ణ, గుంటూరుజిల్లాలలో 7,00,000 ఎకరాలు, వుభయ గోదావరులలో 3,50,000 ఎకరాలు, రెండవపంట సాగగును.

★

దీనికయ్యేఖర్చు మద్రాసు రాష్ట్రం మొత్తం ఆదాయానికి మూడురెట్లగును.

★

ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మించే స్థలంలో పోలవరంవద్ద రాజమండ్రికిమించిన పట్టణాన్ని క్రొత్తగా నిర్మించెదరు.

మేర్పడినది. ఇంది యీ ప్రభుత్వ సహాయంతో యీ స్కీమునకు పరిపాలనకరీత్యా సన్ప్రాము ప్రభుత్వంవారు కాంక్షను నివ్వడమున్ను రోడ్లు, రైళ్ళు, సిమెంటు, విద్యుచ్ఛక్తి కల్పడములు, సిబ్బంది వగైరా ప్రాథమిక కార్యాలయగామ 50 లక్షలరూ. మంజూరుచేయడము మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి విధి. ఆలస్యం అమృతంవిషం. కాబట్టి ఎంతమాత్రమిక జాగు జరుగనివ్వకూడదు. ఈ సమస్యను పరిష్కరించ ఆలస్యంచేసిన పండిట్ నెహ్రూగారికి నేను చెప్పినట్లుగా మళ్లీ 2 సమస్యలు తయారుకాగలవు. ప్రపంచం స్థితిని నిల్పియుంచ లేదు. ఆనకట్ట కట్టడంలో మనకు యంత్రములు

ఆలస్యం జరిగితే ప్రపంచపరిణామ దృష్ట్యామనకు లభించగల సౌకర్యాలు లభించక పోవచ్చు

అదిగగల సహాయం చేయవలసిన అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు, ఇంగ్లాండురాజ్యములలోని జాతీయ కార్మికులున్నూ ప్రపంచ పరిస్థితులున్నూ క్రమక్రమంగా మారిపోవచ్చును. నేటిదినం ఆర్థరూపంగా వస్తు రూపంగాను ఇండియా గవర్నమెంటువారు మనకు ప్రారంభసౌకర్యాలు చేయదలచుకొన్నారు. ఆరంభంలోనే మనం ఆలస్యం చేసినయెడల యీ అవకాశాలు తప్పిపోవచ్చును. ఈ స్కీమును పెంటనే ప్రభుత్వపెట్టుబడితో నిర్వహింపగల పెద్ద యింజనీరింగు సంస్థలు యితర పెద్ద స్కీములలో యిరుక్కొని పోవచ్చును. రామపాదసాగరంస్కీము ఇండియాలోని పెద్దస్కీము లన్నిటిలోను పూర్తిగ విచారణయైనదని శ్రీ సేవేజిగారు అంగీకరించినారు. గొప్ప నిర్మాణప్రవీణులయిన శ్రీ సేవేజిగారే కాదు, "గ్రాండ్‌కూలీడామ్" నిర్మాణకర్త శ్రీ హార్వర్డు హార్వర్డు విశ్వవిద్యాలయంలో సుప్రసిద్ధులైన భూగర్భశాస్త్రవేత్త ప్రొఫెసరు టెర్జాగి, ఈ శతాబ్దిలో "అస్వాన్" డాముకట్టిన సంస్థాధికారి సర్ముర్రే మెక్డొనల్డ్, వీరందరును ఈ స్కీము సాధ్యమనే నిర్ణయించినారు.

నాలుగుసంవత్సరాలలో పండింపబడే బియ్యం యీస్కీము ఖర్చుకు సరిపోగలదు

మన మెదుకదూరిన మహా ప్రయోజనం అత్యంతమైనది. దీనివలన బియ్యానికి నిరంతరము కలుగుచుండిన కొరవనుండి దక్షిణఇండియా విముక్తి కాగలదు. నాల్గు సంవత్సరాలలో పండింపబడే బియ్యం వెల యీ స్కీము అంతటకూ అగుఖర్చుకు సమంగా వుండగలదు ఇండియాలో సంపన్నమైన భాగములలో ఆంధ్రదేశముకూడ ఒక భాగముగా ప్రకాశింపగలదు. మన మద్రాసు కోస్తాలోని మెరశక్తిని యిటువంటి యవకాశములులేక ఇతర ప్రాంతములకు యెగుమతిచేయుట మాని ఈ స్కీము మూలకంగా యిక్కడనే వినియోగపరచ గలుగు

ఈస్కీముకు ఆంధ్రాస్కీమనుట, మద్రాసు స్కీమనుట పొరబాటు

ను ఈ స్కీమును ఆంధ్రాస్కీము అనుట, మద్రాసు స్కీము అనుట పొరబాటు. నిజముగా ఇది యిఖిలభారత స్కీము. అంతేకాదు, ప్రపంచములోని తిండిపదార్థాల సప్లయిలో ఒకభాగం. గొప్ప వ్యవసాయిక దేశమైన మన భారతభూమి పారిశ్రామిక దేశమైన అమెరికావంటి దేశాలకు తిండికై వరుగిడవలసిన దుర్భరస్థితి తప్పిపోవును. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో యీ స్కీము విషయంలో యెక్కువ శ్రద్ధ కలగడానికి, మానవలోకం, ద్రవ్యబలం, వస్తుబలంతో సహాయపడడానికి వారు సిద్ధంగా ముందుకు రావడానికి, పై విషయములేకారణము. దీనిమహాత్మ్యం పలనవే ఆయి యుండునగును. ఇట్టిస్కీమును యేమాత్రంఆలస్యంచేయుట హానికరము.

ఈప్రాజెక్టు నిర్మాణం ఈశ్వర సేవ కొకమార్గం

రామపాదసాగర నిర్మాణం నాదృష్టిలో ఈశ్వర సేవ కొకమార్గం, నేను మదరాసు ప్రభుత్వంవారికి నాసేవను వుచితంగా గౌరవసేవ క్రింద సమర్పించుట తెలియపరచితి రామున్న ఆమ నెంలో షనయీ సేవను ఆరంభముచేయడానికి తోడ్పడవలెను ఇదిని ఈ శ్రేష్ఠం ఆరంభం జాగ్రత్తవేస్తే పనిగునుగును అయినట్లు, ఈ సంవత్సరాంతంలోపు యీస్కీము ప్రారంభం కావలెనంతని కోరుచున్నాను.

జమీన్ రైతు

సర్వదారి శ్రావణ బహుళ అమావాస్య
3-9-1948 :: శుక్రవారం

రామపాదసాగరం

★

రామపాదసాగర ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుమతినిచ్చినదనివిని పొంగని భారతీయుడు, ముఖ్యంగా ఆంధ్రుడు ఉండడు.

విస్తారమైన వ్యవసాయికభూమి, యెన్నో జీవనదులుండి, పంటలులేక నిరంతరం క్షామ పిశాచంతో బాధపడుతున్నదేకాక పరదేశాలమీద ఆధారపడివుండవలసిన అధోగతి యీలాటి ప్రాజెక్టులవల్ల నివారణవుతుందని తెలిసినప్పుడు మహదానందంగానే వుంటుంది.

పారిశ్రామికంగా పురోగమించిన అమెరికా, యింగ్లండు మొదలగుదేశాలలో వ్యవసాయానికి ద్వితీయస్థానమైనా పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులు నిర్మించుకొని ఆహార విషయములో స్వయంసమృద్ధిగా వుండడమేగాక, యితర దేశాలకు సైతం సహాయపడగల స్థితిలో వున్నాయి. కాని వ్యవసాయమే ప్రధాన వృత్తిగాగల్గి, కేవలం వ్యవసాయిక దేశమైన మనదేశంలోమాత్రం వ్యవసాయాభివృద్ధికి ఏలాటి ప్రణాళికలు - ప్రాజెక్టులు అమలు జరుగలేదు. అసలు అలాటి యే సౌకర్యాలు కల్పించ పరప్రభుత్వం యిష్టపడలేదు. అందువల్లే జనాభాభివృద్ధికి తగినంత ధాన్యోత్పత్తి జరుగక ప్రతిసంవత్సరం ఏదో ఒక ప్రాంతంలో బెంగాల్‌లాంటి క్షామాలు తలఎత్తుతూనేవున్నాయి. బ్రిటీషుప్రభుత్వము అశ్రద్ధచేసిన యీసమస్యను మనప్రభుత్వాలు ప్రప్రథమ కార్యక్రమంగా తీసుకొన్నాయి. దీని పర్యవసానమే యింత త్వరలో రామపాదసాగర ప్రాజెక్టుకు కేంద్రప్రభుత్వ అనుమతి లభించడం.

ప్రాజెక్టుపని ప్రారంభముగూడా ఒక సంవత్సరంలో జరుగుతుందని తెలుస్తున్నది. ఈ ప్రాజెక్టునిర్మాణంవల్ల దాదాపు 17 లక్షల ఎకరాలు పండుతుంది. మరి 17 లక్షలు రెండవకారు సాగవుతుంది. యుద్ధానికి ముందు యితరదేశాలనుండి దక్షిణదేశానికి దిగుమతిచేసుకొనుచుండిన 10 లక్షల టన్నులు దీనివల్ల ఉత్పత్తిచేయబడుతుంది. దీనికయ్యే ఖర్చు నాలుగు సంవత్సరాల పంట పూడుస్తుంది.

దీనివల్ల ఆహారసమస్యా తీరుతుందిమేగాక, పారిశ్రామికంగా ఎంతో అభివృద్ధిపొందటకు కావలసిన విద్యుచ్ఛక్తి దీనివల్ల తయారవుతుంది. దాదాపు వెయ్యిమైళ్ళకుమించి నావికాయానానికి దీనివల్లఅవకాశమేర్పడుతుంది. కాబట్టి ఏ దృక్పథంనుండిచూచినా యీప్రాజెక్టు భారతసౌభాగ్యానికి అత్యంత ముఖ్యమైనది. కాబట్టి యిది యిక ఎంతమాత్రం ఆలస్యంచెయ్యటానికి వీలులేదు. ఆలస్యం జరిగితే ప్రపంచ అగ్రరాజ్యాలు, ముఖ్యంగా మనకు సాయపడగల అమెరికాలాంటి దేశాలు దినదినం, క్షణక్షణం మారుతున్న పరిస్థితుల వలయంలో చిక్కుకొంటే, యీ ప్రాజెక్టును చాలాకాలంవరకు [illegible]. ఇదే ఖర్ రామమూర్తిగారు నొక్కి చెప్పారు. కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే దీని నిర్మాణానికి కావలసిన డబ్బును మంజూరు చేయడము ఎంతైనా అవసరం.

ఈ విషయంలో ప్రజలుగూడా ఒకటి గమనించాలె. ముఖ్యంగా ఉత్తరాంధ్రులు అది కేవలం దక్షిణాదివారిదిగా అభిప్రాయపడి, తదితర ప్రాజెక్టుల నిర్మాణకృషిని నిరుత్సాహపరుస్తున్నారు. నాలుగుజిల్లాలలో 25 లక్షల ఎకరాలు సాగుకుతెచ్చే సంగమేశ్వరంప్రాజెక్టు విషయములో యిలాటి అనవసరఆందోళనే సర్కారాంధ్రులు సాగించారు. ఏ ప్రాజెక్టునిర్మాణమైనా దేశ, రాష్ట్రపురోభివృద్ధికనే విశాల భావాలను కలిగివుండడం అభిలషణీయం. ఈ స్కీముకు ఆంధ్రస్కీము, మద్రాసు స్కీమని పేర్లుపెట్టుట శుద్ధ అవివేకం. దానివల్ల కలిగేమేలుకంటె కీడే యెక్కువ కలుగుతుంది. యిది ప్రజల పెడార్థాని వల్లాద్భవదికాపున. యీకృషి ఈశ్వరసేవగాక మరేమవుతుంది.

దీని మూలపురుషుడు శ్రీ కొంటె వెంకటరామమూర్తిగారు అప్పటినుండి వారి నిరంతర కృషి ఫలితంగా యీ నిమిషంవరకు దాని ప్రాథమిక కార్యక్రమాలన్నీ ముగిశాయి. వారు అభిలషించినట్లు యిది వారి జీవితకాలములోనే పూర్తయి, దేశం సంపత్కరం కావాలని మనమూ కోరుతాము. వీరి అపార సేవను ఆంధ్రజాతేగాదు; భారతీయులు సైతం ఎప్పటికీ మరువజాలరు. వారి కీర్తి చిరస్థాయిగా వెలుగొంటుంది.

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రాల ప్రశ్న

తమిళ పక్షపాతంతో నాడారు, గుజరాతీపక్షపాతంతో పాటిల్ వ్యతిరేకత

ఈసమస్య వీరి హ్రస్వదృష్టికి బలికాకూడదు

—0—

ఇన్నాళ్లనుండి భాషాప్రయుక్తరాష్ట్రనిర్మాణమను ప్రాతిపాల్యంగా సమారంభేగింది. దీనికి కారణం లేకపోలేదు. రాజ్యాంగపరిషదధ్యక్షులు డాక్టర్ రాజేంద్రప్రసాదుగారిచే నియమింపబడ్డ భాషాప్రయుక్తరాష్ట్ర విభజన విచారణసమితి తన కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించడంతో వీరిలో ఎంతకాలంగానో దాగియున్న దీని వ్యతిరేక స్వార్థకాంక్ష యిక ఏమాత్రము దాచుకొనుటకు అవకాశంలేకపోయింది. అందువల్లనే మద్రాసురాష్ట్రంలో తమిళ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు నాడార్ బొంబయిరాష్ట్ర కాంగ్రెస్అధ్యక్షుడు పాటిల్ భారతదేశం మొత్తంమీద సోషలిస్టుపార్టీ నాయకులు తమ అభిప్రాయాలను ఏకకాలంలో బయటపెట్టారు.

మద్రాసురాష్ట్రాన్ని విభజించడం పది సంవత్సరాలపాటు వాయిదావేయడం బాగుంటుందని తమిళనాడు కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ కామరాజనాడార్ ఒక ప్రకటన చేశారు.

దేశ క్లిష్టసమస్యల దృష్ట్యా, యీరాష్ట్ర విభజనలను వచ్చే పది సంవత్సరాలవరకు వాయిదా వెయ్యాలని బొంబయిరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సంఘం శ్రీ ఎస్. కె. పాటిల్ అధ్వర్యాన తీర్మానించింది.

ఈసమస్యను పది సంవత్సరాలు వాయిదా వేయడం సముచితమని భారత సోషలిస్టుపార్టీ నాయకులు జయప్రకాశ్‌నారాయణ్, డాక్టర్ రామమనోహర్ లోహియాలిద్దరు ప్రకటించారు.

మొత్తానికి అందరి ప్రకటన ఒక్కసారివచ్చి దేశంలో, ముఖ్యంగా భాషా సాంప్రదాయంగా రాష్ట్రాలు విభజింపబడాలని 20, 30 సంవత్సరాలనుండి ఆందోళన సాగిస్తూ- ఆ శుభసమయంకొరకు వేచియున్న ప్రజానీకంలో విపరీతమైన ఆందోళన కలుగజేసినది.

వీరికి ఆశ్చర్యకరంగా, పట్టాభి ప్రభృతులిచ్చిన సమాధానమే చక్కగావుంది.

"భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రనిర్మాణ సంకుచిత రాష్ట్రీయవాదంతో కూడినదనే భావంతో ప్రజలను పెడమార్గాన పెట్టడానికి దానిని నిరసిస్తూ మాట్లాడడం కొందరికి పరిపాటయిపోయింది. కాని పెద్ద భాషా ప్రయుక్త ప్రాంతాలను కలిపి ఏకరాష్ట్రంగా ఏర్పరచడం వల్లనే రాష్ట్రీయ విద్వేషాలు ఏర్పడివున్నా యనేది వీరు పూర్తిగా విస్మరిస్తున్నారు.

"దేశాన్ని భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రాలుగా పునర్నిర్మించడమంటే చిన్నచిన్న ముక్కలుగా విభజించివేయడమేనని, ఇందువల్ల గత సంవత్సరం దేశవిభజన ఫలితంగా సంభవించిన దుష్పరిణామాలు తిరిగి సంభవించగలవని" అపోహ.

యదార్థపరిస్థితులు గమనిస్తే బహు భాషాసమ్మేళనంగావున్న మద్రాసు, బొంబయిరాష్ట్రాల్లో ప్రతి సంవత్సరం తీరని ఎన్నికమొదలగు అధికారపదవుల కొరకై మనస్పర్థలు, చిల్లరతగాదాలు పెచ్చుపెరిగి, కక్షలతో పరిపాలనే వక్రమార్గాన నడుపబడుతున్నది. అనుభవజ్ఞుడైన నాడార్ విస్మరించడం ఆశ్చర్యకరం.

భాషాప్రయుక్తంగా దేశాన్ని పునర్విభజించడం వల్ల ఏకభాష, ఏక సాంస్కృతిగల ప్రజలు తమ ఔన్నత్యానికి పాటుబడుతూ, దేశ సౌభాగ్యానికి కృషి సల్ప అవకాశముంటుంది. ఈ విభజనవల్ల ఏక భాషను మాట్లాడేప్రజలతో కూడుకొన్న పెద్దరాష్ట్రాలలో ప్రత్యేకలాంటి క్లిష్టసమస్యలు వుద్భవించకపోవు. అట్లని స్వతంత్రులమైన మనం దేశాన్ని పునర్నిర్మించుకొనకుండా చేతులుముడుచుకొని కూర్చోగలమా? "ఇది ప్రస్తుతం ఎంతక్లిష్టమైనదైనా దీనిని ఎదుర్కొని పరిష్కరించడం వివేకంగాని వాయిదావెయ్యడం శుద్ధ అవివేక"మే కాగలదు. ఈవిషయములు పరిష్కరింపబడకుండా అగివుండడమంటే బ్రిటిష్‌వారు మనదేశాన్ని ఏస్థితిలో వదలిపోయ్యారో యదాతథంగా ఎత్తిపెట్టడమే కాగలదు.

బహుభాషా ప్రాంతాలతో కూడుకొని వుండునది మద్రాసు, బొంబయి రెండురాష్ట్రాలు. వీటిలో బొంబయి మద్రాసు పట్టణాలసమస్య కొంతచిక్కుప్రశ్నే. మద్రాసు అరవలకా? ఆంధ్రులదా? అనేకగవు బొంబయి మహారాష్ట్రులదా గుజరాతీలదా అనేవివాదం; నాగపూరు హిందీ, మరాఠీలదా అనేకివులాట ఇవి ఏవాటికైనా మనలో మనం పరిష్కరించు కోవలసినవేగాని అన్యులెవ్వరూ యీసమస్య తీర్పు చెప్ప లేరు.

ఈ విషయంలో నిష్పాక్షికులైన న్యాయవాదుల తీర్పుకు బద్ధులగుటకు అందరు ప్రయత్నించడం అభిలషించదగ్గ విషయం.

అంతా ఏమాత్రం ఆలోచించకుండా "క్లిష్టపరిస్థితి" అడ్డుపెట్టి, అప్రశ్నను వాయిదావేయడములో నెల్లూరు, చిత్తూరుజిల్లాలలోగూడా భాగాలుగావాలని కోరి ప్రజల నాందోళనపరచి క్లిష్టపరిస్థితుల కలుగచేయడం తమ స్వార్థాన్ని ప్రస్ఫుటంచేస్తుందిగాని దేశాభిమానాన్ని రుజువుపరచదు.

చెన్నరాష్ట్రం అందుర్లకుపోతుందని నాడారు, బొంబయి మహారాష్ట్రులకుపోతుందని పాటిల్ సంకుచితంగా అనవసమస్యలేవిపుట్టజేయగలడం విచారకరం.

"వాస్తవిక విషయ పరిజ్ఞానశూన్యులై కేవలం ఊహాప్రపంచంలో విహరిస్తూవుంటే కొందరు మిత్రులు భావించినట్లు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రనిర్మాణమువల్ల దుష్పరిణామాలకు అవకాశాలు ఏర్పడవు. అందువల్ల వివిధప్రాంతాలు కలిసి ఏకదేశంగా సంఘటితం కావడానికి, పరస్పర సహకారంతో పనిచేయడానికి విశేషమైన అవకాశాలు కలుగుతాయి."

అందువల్ల యీ నాయకులందరు యీసమస్యను కేవలం సంకుచితదృష్టితో గాక, విశాల దృక్పథంతో చూడమని కోరుతున్నాము.

అలాగాక వీరి సంకుచితభావాలకు యీ సమస్య బలియయ్యేట్లయితే కాశేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు ఆంధ్రులు సత్యాగ్రహానికి సన్నద్ధులు కావలసివస్తుందేమో.

నెల్లూరుబజారు ధరలు

పులవడ్లు	తూము 1-కి	20—8—0
పెద్దపెసలు	..	18—8—0
మిండిపెసలు	..	28—0—0
మినుములు	..	38—8—0
కందులు	..	29—2—0
దేశమిరపకాయలు	మణుగు	18—0—0
చింతపండు	..	5—0—0
పువ్వు	కట్ట 1-కి	2—0—0

— బౌశీకార్ బియ్యము —

రిపోర్లయందు సక్రమంగా యివ్వడంలేదని గోలగానున్నది. డి. యస్. ఓ., డిప్యూటీకలెక్టర్ గార్లు యీ విషయమేమిటో శ్రద్ధగా విచారించండి.

జమీన్దారీ రద్దుబిల్లు

మళ్లీ పార్టీలో చర్చ

1936 ఇనాములను తిరిగివేసి శాసనసభలో ప్రవేశపెడతారనుకొన్న జమీన్దారీ రద్దుబిల్లుకు తిరుగా అభ్యంతరం కల్గించి కాలయాపన చెయ్యటానికి తిరిగా కాంగ్రెస్ లెజిస్లేచర్‌పార్టీ ఆలోచనకు తేవలనని కొంతమంది శాసనసభ్యులు (యినాముల ముఖాసు సంబంధించిన) దేవాలయాన్ని పార్టీకి దరఖాస్తు సంపాదు. అప్రకారం తిరుగా పార్టీమీటింగు 6 తేది సాయంత్రం నిర్ణయించబడింది. కాని పార్టీ సమావేశంలో ఆలోచించిన తర్వాత జమీన్దారీ రద్దు బిల్లును ప్రవేశపెడతారో, లేక 4 తేది గవర్నరు ఉపన్యాసమునుఐన తర్వాత శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టి రివిన్యూమంత్రి ఉపన్యాసం మాత్రం పూర్తిచేసి కాని బిల్లుమీద చర్చలు జరగరాదు. 6 తేది తర్వాత నిర్ణయిస్తారో తెలియదు. 5, 6 తేదులు శలవులు గనుక 7 వ తేదినుండి శాసనసభ జరుగుతుంది. ఒకవేళ పల్లవతేదినాడు ప్రవేశపెట్టకుంటే 7 తేది ప్రవేశపెట్టవచ్చును. లేక 4 తేది ప్రవేశపెడితే 7 తేదినుండి బిల్లుమీద చర్చలు జరుగవచ్చును.

ఇంతకూ 6 తేది పార్టీసమావేశ నిర్ణయం ఏ విధంగావుంటుందో తెలియదు. కాని చెన్నైలంకంటే రామవరపు గణరాల్పట్ల జమీన్దార్లకు ఓకేవిధముల సంక్రమించుచేయుటకు తమ కిష్టంలేక పార్టీమీటింగు పునర్వి చెప్పుతుంచె. పార్టీలో ఆధిపాన్నిమాత్రం మార్పు తేకుండ తొందరపాటుగా తెగేసులు గాదు సభలో ప్రవేశపెట్టటుంటే మాకంటే సంతోషించేవారుండరు. అట్లాగాక జమీన్దారీరద్దుబిల్లులో గత పార్టీ సమావేశంలో తీర్మానించిన ప్రకారం 1936 యినాములను యీ బిల్లునుండి తొలగించి వేరేబిల్లు ప్రవేశపెట్టదలుచు. అనే మాటలను యినాందార్లు తొలగించుకొనే నిమిత్తంగా హైకమాండువద్దకు పోయి వారి కనుకూలమైన ఉత్తరువులు తెచ్చుకొనే వరకు కాలపరిమితన నిమిత్తమే యీ పార్టీమీటింగును తిరుగా జరుగునట్లు చేసివున్నట్లయితే మా కంటే ఎక్కువ దుఃఖించేవారుండరు.

ఇంతకు యినాందారుల దినవారుపత్రాలు నిర్మాణం చేయబలేదున్నవి. హైకమాండు చేతు లలోవున్నవి. అంతేగాని, మంత్రివర్గమ్మేమి అనుకోవలసిన పనిలేదు.

ఒకతీరుగూడా ఆలస్యం చెయ్యకుండా ఎంతతొందరగా యీబిల్లును ప్రవేశపెడితే అంతమంచిదని ఆతురతపడుతున్న రివిన్యూ మంత్రియొక్క సదుద్దేశ్యాన్ని మాత్రం గమనించక తప్పదు.

—మా మద్రాసు విలేఖరి.

* * *

కడాపటివార్త

4 తేది శ్రీ కళా వెంకట్రావుగారు బిల్లు ప్రవేశపెట్టి ఆయన ఉపన్యసిస్తారని, 8 తేది సవరణల పరిశీలనకుంటారని తెలుస్తున్నది.

నెల్లూరు జిల్లా వార్తలు

— విమర్శకుడు —

గుడ్డల పంపక విధానం

బెస్ని డీలర్లే నం

పన్నులు, తక్కుంగలారు పలవడు! బోరా!
ఎన్నడాయిది మంతిరి!
ఎన్నటికిదివవ్వుకోము! యినరా నేమా.

గుడ్డం ధర విపరీతంగా పెరిగిపోయి పేదలకు అందుబాటులో లేనందున భారత ప్రభుత్వం మిల్లుల నుండి తామే స్వాధీనంచేసుకొని రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ద్వారా పంపకానికి యేర్పాటు చేసింది.

మన మద్రాసు ప్రభుత్వం కోఆపరేటివ్ స్టోర్ల ద్వారాను హోల్‌సేల్ యితర వర్తకుల ద్వారాను అమ్మించదలచుకొన్నది. ఇందులో కొంత బెస్ని కంపెనీకి వప్పగించి వారిఖాతాదారుల ద్వారా పంపకానికి యేర్పాటు చేసింది.

జిల్లాలో కావలసియున్న పంపకమునకు కలెక్టర్లే సర్వాధికారము నెలాయించవలసినట్లు ప్రభుత్వము ఉత్తరవు చేసినది. ఆ ప్రకారము నెల్లూరు జిల్లా కలెక్టరు 7 గురు హోల్‌సేల్ డీలర్లను జిల్లామొత్తము మీద ముందుగనే నిర్ణయించినట్లు తెలుస్తున్నది. తక్కిన విషయాలకు 2-9-48 దిన కావలసిన సభ్యులతో సంప్రతించి కొన్ని తీర్మానాలు చేసినట్లు తెలుస్తున్నది. అధికారరీత్యా ఆవివరములు యేవిన్నీ మాకు అందలేదు. కాని మాకు స్థూలముగా తెలిసినంతవరకు వివరములివి.

హోల్‌సేల్ డీలర్లు

నెల్లూరు డివిజన్

(1) వివేకానంద టెక్స్‌టైల్.
(2) పట్నం మీరాసాబు
(3) షేక్ గులాబ్‌షా
(4) మంతెనపాటి కృష్ణమ్మ

గూడూరు డివిజన్

(5) కాకంగి సుబ్రహ్మణ్యం (సూళ్లూరుపేట)

కావలి డివిజన్

(6) పోమిశెట్టి రామపులుశెట్టి (కావలి)

కందుకూరు డివిజన్

(7) రాధయ్య (కందుకూరు)

మొత్తము నెలకు షుమారు 400 బేళ్ల గుడ్డ యీ జిల్లా కోటావస్తుందని, దానిలో సగము నెల్లూరుజిల్లా హోల్‌సేల్ కోఆపరేటివ్ స్టోరుద్వారా జిల్లాలో యున్న 71 కోఆపరేటివ్ స్టోర్లకు పంపకంచేస్తారనిన్నీ తక్కిన సగము పై 7 గురి హోల్‌సేల్ డీలర్ల ద్వారా 199 మంది చిల్లర వర్తకులకు పంపకంచేస్తారనిన్నీ తెలుస్తున్నది.

వివరాలు

తాలూకా	జనసంఖ్య	నెల 1 కి బేళ్ళు	హోల్‌సేల్ డీలర్లు	రీటైల్ డీలర్లు
నెల్లూరుటవున్	58315	100	20	—
నెల్లూరుతాలూకా	156830	85	7	23
బుచ్చిరెడ్డిపాలెం	212945			
ఆత్మకూరు	120752	25	5	21
గూడూరు	101219	20	3	4
రాపూరు	82400	16	3	12
వెంకటగిరి	81120	10	2	8
సూళ్లూరుపేట	91802	20	3	12
కావలి	118851	26	5	15
ఉదయగిరి	109809	15	1	14
కోవూరు	181312	35	5	25
కందుకూరు	187806	35	5	15
కనిగిరి	149752	30		16
పొదిలి	86800	15	2	10
దర్శి	118062	20	5	18
జిల్లా	1617026	307	20+45	199

7 మంది హోల్‌సేల్ డీలర్లలో 6 రు బెస్ని డీలర్లలో నుంచి తీసుకొన్నట్లున్నూ తక్కినవారిని కలెక్టరే నిర్ణయించినట్లున్నూ తెలుస్తున్నది. 199 చిల్లర వర్తకులలో మందికూడ 4 వ వంతు బెస్ని డీలర్లయున్న తక్కినవారే యితరులకు పంపకం చేసినట్లు తెలుస్తున్నది.

బెస్నివారు పెద్దమనుష్యులా!

బెస్ని కంపెనీ యొక్క డీలర్లద్వారా పంపకానికి ఒప్పచెప్పడంతో ప్రభుత్వం తప్పుచేసింది. దీనివల్ల బెస్ని డీలర్లంతా పెద్దమనుష్యులని తక్కినవారంతా దగా చేయువారని అర్థమౌతున్నది. బెస్ని డీలర్లలో కొందరు మాత్రమే ఘంటకంబం ప్రకారం పరిపాలించారు. ప్రభుత్వం యింత పొరపాటెందుకు చేసిందా అని విచారమేస్తున్నది. దీనికి ఆ శాఖమంత్రి ప్రజలకు సమాధానం చెప్పవలసియున్నది.

బ్లాకుమార్కెట్టు లేకుండా పకడ్బందీగా గుడ్డలపంపకం సాగించాలంటే హోల్‌సేల్ డీలర్లే లేకుండా, అంతా జిల్లా కోఆపరేటివ్ హోల్‌సేల్ స్టోరుకు అప్పగించి తద్వారా జిల్లాలో కోఆపరేటివ్ స్టోర్లు మూలంగాను, పర్మిటు డిపోలద్వారాను అమ్మించకపోతే మరోవిధంగా పకడ్బందీగా పంపకం చేయడానికి 'దారితెన్నూ' సాధ్యంకాదు. పర్మిటు డిపోలు పెట్టడానికి సులభమైన మార్గమిది "ఒకొక్క సెంటరులో ఒక గ్రామ దిశారికి, ఇద్దరు పెద్దమనుష్యులను కలిపి ఆరే ఒకరిపోగా ఏర్పాటు చేసి కరణంద్వారా లెక్కవ్రాయించి కమీషను వారికిచ్చేటట్లు ఏర్పాటు చేయవచ్చును. కావలసిన్యంతా పట్టుదల యీ పద్ధతిని సాగించేట్లు చేయలేకపోతే బ్లాకుమార్కెట్టును వ్యక్తిచెప్పలేము. ప్రజా ప్రభుత్వ మనే నెహ్రూ ప్రభుత్వంలో, ఓమందూరు ప్రభుత్వంలో ఇది చేయలేకపోతే పెట్టుబడిదారీ ప్రభుత్వాలలో యిది సాధ్యమేకాదు. ఇవిపులకోసం చేసేదారిని బదులిదా పెద్దమనుష్యులంతా దీనికోసం పట్టుబట్టి చేయగలిగితే సామాన్య ప్రజానీకానికంతా కొంత మేలు గలుగుతుంది.

వెంకటనారాయణరెడ్డిగారి అభిప్రాయం

శాసనసభ్యులు బత్తిపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డిగారి అభిప్రాయంలో వ్యక్తుల తారతమ్యాలు మంచిచెడ్డలు నిర్ణయించడానికి వీలులేని అవకాశమున్నంత వరకు బ్లాకుమార్కెట్టు చేయవలదనునేది తప్పకుండా జరుగుతుందని, కావున కోఆపరేటివ్ స్టోర్లు ద్వారాను, ప్రభుత్వ డిపోలు ద్వారాను అమ్మించవలెనని, అట్లుగాకుంటే పైపెద్దమనుష్యులకందరికి పంపకం చేయవలెనని ఆయన అభిప్రాయం. దీనినే 2 తేదీ జరిగిన కలెక్టరు శాసనసభ్యుల సమావేశంలో చెప్పారని, దీనిని గూర్చి ఆలోచించుటకు మరొక నాయుడు వేస్తే బాగుంటుందని సూచించారని అందుకు తక్కినవారు సమ్మతించనందున రెడ్డిగారు సమావేశం వదలి వచ్చివేశారని తెలుస్తున్నది.

అందరికి గుడ్డలు అనేవిషయం మేము నమ్మతరంగాని, రెడ్డిగారి తక్కిన అభిప్రాయంలో మేము సంపూర్ణంగా అంగీకరిస్తున్నాము. వచ్చేవారం తక్కిన వివరాలు.

* * *

అధికారరీత్యా తెలిసినవిషయం

2 తేదీ జరిగిన మీటింగు విషయమై శ్రీ కలెక్టరుగారిని మా ప్రతినిధి యీ రోజున (3.9.48) ఇంటర్వ్యూచేయగా తెలిసినవిషయములు.

జిల్లాకు వచ్చేకోటాలో 60% కోఆపరేటివ్ స్టోర్ల ద్వారానున్నూ మిగత 40% ప్రైవేటు డీలర్లద్వారానున్నూ విక్రయించబడును.

ప్రభుత్వము యిచ్చిన సూచనల ప్రకారమైనంతవరకు, బెన్ని కంపెనీ ఉద్యోగులను వినియోగించరు.

జిల్లా మొత్తముమీద షుమారు 200 డీలర్లు వుండవచ్చును.

విన్నవించబడినంతవరకు పేదరైతులకు ఏమీగాకుండా స్థానిక పెట్టవలసినదియు శాసనసభ్యులతో చర్చించి తీర్మా-

నించిరి యూనియను ప్రాతిపదికమీద నూరకరకు ఒక గ్రామమునుంచి 5 మైళ్ల దూరములోపలనే వుండునట్లు యేర్పాటు చేసినారు. అయితే కొన్ని తాలూకాలలో పరిస్థితులనుబట్టి యింకకొంచెము దూరములో వుండవచ్చును.

తాలూకాకు ఒక టెక్స్‌టైల్ రిప్రజెంటేటివ్ వుంటారు. ఇది త్వరలోనే జరుగును.

శాసనసభ్యులు డీలర్లలిస్టును తయారు చేయుచున్నారు. తయారైనపిమ్మట అవిన్ని కలెక్టరుగారి వద్ద కొంతమంది దరఖాస్తులు పెట్టుకొనియున్నారు. ఆపేర్లను కలిపి కలెక్టరుగారు పరిశీలించి డీలర్ల లిస్టు తయారుచేసెదరు.

* * *

జిల్లా టెక్స్‌టైల్ ఆఫీసరుగా సుబ్బారెడ్డిగారినిగా నియమించినందుకు మా సంతోషాన్ని తెలుపుచున్నాము.

ఆయన పెద్దమనిషి. న్యాయంతప్పి ఒకరికి లొంగే స్వభావంలేదు. సామాన్య ప్రజలయెడ దయ, మృదుస్వభావంగల వ్యక్తి.

పొదిలి కర్మగారికొకప్రశ్న?

మీ మాటలు గ్రామ నిర్మాణ కృషికి మా ధన్యవాదాలు. విశ్వనాథపుర నిర్మాణానికి ఒక కమిటీ యున్నదనిన్నీ, దాని తరపున భూమికొన్నందుకు అమ్మకంలో రు 35400 లు మిగిలినట్లున్నూ ఇందులో హైస్కూలుకుయిచ్చినది 10,000 పోగా మిగత మొత్తం యేమైనది? ఎక్కడవున్నదిప్పుడు. యీ గ్రామ నిర్మాణానికి తెచ్చిన 800 సిమెంటుమూటలు 800 యినప కడ్డీలున్నూ ఎక్కడవున్నది వాటి వివరమున్నూ తెలుపవలసినదిగా పొదిలి గ్రామస్తులు కోరుచున్నారు.

ఆ వివరం ప్రకటించడం మంచిదని మా సలహా.

పెద్ద ఆసుపత్రి

ఈ ఆసుపత్రినిగూర్చి మామాటలకంటే "పింహపురి" పత్రికా సంపాదకులు పాటూరు సుబ్బారామయ్యగారి మాటలే వినండి.

"ఈమధ్య మాపిల్లవాడు ఈ ఆసుపత్రిలో ఆపరేషన్ చేయబడి ఆదల వుండినందున ఆసుపత్రి వ్యవహారాలు కొంతకుకొంత తెలియవచ్చినది. పెద్ద డాక్టరు మంచివారు, వీరలకు తక్కిన సిబ్బంది వారు. కాని స్టాఫ్ చాలదు, మందులులేవు. కట్లు కట్టడానికి గాజుగుడ్డలేదు. వార్డుబాయీలు రోగులకు కట్టుకట్టుచున్నారు. ఆహారం యిచ్చుటలో హెచ్చులు వీరు ఎక్కువగాకలుగుచున్నవి. వరండా వార్డు బందాలంగా వుంది. దుర్గంధం భరించడానికి వీలు లేనందునవిల్లవానికి బాగుగాయుండేటట్లు ఏర్పాటుచేయుండి తెప్పిన్నాము. ఆపరేషనులుగూడా అజాగ్రత్తచేయుటచేత చెడులు జరుగుచుండుట ఎక్కువ. దీనిని ప్రభుత్వం గమనించడం మంచిది."

ఐబ్బి దేవాలయం

F. S. O. కు కార్యనిర్వహణ మొదటిరోజు తేదీ వేసినందుకు పోర్ల యానాదిగారి గౌరవార్థం, బుచ్చి యువజన మొత్తంలో జరిగిన ప్రాముఖ్యమైన దిన్నరు సంస్థానపెత్తనముకే దాదాపోయిగ్గా, పెద్దదిగా, లావుగా, ఉబిగా, పుండిపటి శివకోటారెడ్డిగారి అధ్యక్షాన జరిగిన శివాలయ పౌంటెన్ ప్రతిష్టాసంతరం అవకరం వాటిన పౌరస్త్యం తెలిపోయినేటాని అపొరిప్పన్న శ్రీమాన్ కోదండరామస్వామి అయ్యంగార్లంగారు స్థలంవార్డు చెప్పుచుండగా విన్న ఆహ్వానపత్రిక శివరాత్రిమ్మల యున్నన్న నివేదించినటువంటి వాదాసాను.

దొంగస్నానం

వెంకటగిరి 8 వ రాజా కుమారులు లాస్యగారు మొదలోపింతేది 30 వేల విలువగల నగలనెక్లెస్ సూర్యోదయంలో దొంగస్నానమునదరట.

నిర్యాణం

శ్రీ వెంకటగిరిరాజాగారి తల్లిగారగు శ్రీ రత్నమ్మగారు ఈశ్వరారాధనచేస్తూ ప్రమాదవశమున గలిగిన దాదరే గం 30 తేదీ మరణించిరి.

ఈమెగారు మొత్తం గుప్త దానములు చేసిరట. విరుదరని పక్షపాతం కాలంపుడుయుండిన సాధ్వీమణి. కుమారుడు 15 ఏళ్లలో పెద్దకుమారుడికి 8 ఏళ్లలో యువిరి తల్లిగూడా పరాధారవార్త.

రాజాగారికి వారి కుటుంబానికి మా సానుభూతి.

— కొంచ 12 పేజీ

నెల్లూరు జిల్లా కోర్టులో

O. P. No. 64 of 48.

In the matter of debt of Anumalasetti Chinapullaiah intestate and deceased;—

Anumula setti Venkata subbaiah being minor by guardian paternal grand mother Anumulasetti Lakshmamma Petitioner.

యీ నెంబరుగల పిటీషను వారిచ్చు నర్తికేట యిప్పించవలెనని దాఖలు చేసికొన్న పిటీషనుమీద నోటీసులు ఆతేది సహితము 1948 సంవత్సరం సెప్టెంబరు నెల 16 తేదీ వాయిదా వేయబడినారు. సదరు తేదీనాడు ఉదయం సగటు 10 గంటలకు పై కోర్టువారి ముందు హాజరై మీవరకైనా ఆక్షేపణ యున్న మొదలు తెలుపుకోవలెను; లేని యెడల సదరు విషయము యుక్తముగా తీర్మానించబడును అందువల్ల ప్రకటన చేయడమైనది.

మాముడిపూడి రామకృష్ణయ్య,
పిటీషనరు ప్లీడరు.

వసంత కుసుమాకరం:: అతిమూత్రము — మధుమేహము (Diabetes) — అశక్తతము మొదలగు వ్యాధులకు దివ్యౌషధము.
వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేదనిలయం
H. O. చింతలయపాలెం :: బ్రాంచి :: బ్యాంకురోడ్డు — నెల్లూరు

ఆంధ్రదేశమంతటను ఆబాల గోపాలముచే కొనియాడబడిన
ప్రతిభావారి బాలరాజు
ఈ క్రింది కేంద్రములలో నెలబడగా ప్రదర్శింపబడుచున్నది

విజయవాడ	—	దైహిండ్	—	28-వ వారం
రాజమండ్రి	—	కృష్ణా	—	28-వ వారం
ఏలూరు	—	గోపాలకృష్ణా	—	28-వ వారం
భీమవరం	—	మారుతి	—	19-వ వారం
ఒంగోలు	—	ప్రభాత్	—	15-వ వారం
పెంగోలు	—	జయరాంటాకీస్	—	12-వ వారం
హైదరాబాదు	—	గణేష్	—	5-వ వారం
పెద్దాపురం	—	రోమురాజాటాకీస్	—	4-వ వారం

ఆంధ్రా & పిక్చర్స్ — పూర్ణా రిలీజు

కావలి

వారంరోజులనుండి రిటోరు ప్రెజలపై అలిగి కలువురు దిగిందుకొన్నై. లీరా పాడా, చీకటి మార్కెట్టులో శేరబియ్యం 0-14-0 వంతున కొని పూసిరిపోకుండా వీలుపడకుంటున్నారు. ప్రస్తుతం అధికారులొరకక దొరవరు తు కొనయూవిరితో ముంది, అనుగడుగు దండాంవారా అవనమొక్కుం వారా! ఎకుకొండటవాపా! వేంకటరమణా! వేరెదు గండిపేట్ల యినా కల్గించుకండి! అవి మొరపెట్టుకొంటున్నారు. ఇలా వద్యకహృదయుడు పేదమొర వింటేగా? —అన్నార్తుడు.

గరిమన వంట

మూరు 6 వ వత్సరంనుండి వంట పరిగా వండక ప్రజలు బాధపడుచున్నారు తెగినచెరువుల. బాగుపడేమార్గంలేదు. పశువులనహా పిల్లలేక మంమం మాడిచస్తున్నవి. కరువంటే యట్లాగేఉంటుం దేమోనని అనుకుంటుంటే, పాతబకాయీలు, పూర్తిశిస్తు, హెచ్చురేట్లను ఇవ్వమనడంతో బాగా అర్థమయినది. —అవ్యక్తుడు.

కావలి డి. ము కోర్టులో

వారంటుయిలాకా

అసలు నెం 2/47 E. P. No. 132/48

అప్పం వెంకటేశ్వర్లు — వాది.

వావిలాం వెంకటరమణయ్య ప్రతివాది

యీ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని తే 20—9—48 దిన కావలి డి. ము. కోర్టులో యాలం వేయబోవుచున్నారు. గమక పాలదార్లు హాజరై పాటలు పెట్టుకొనవచ్చును—

షెడ్యూలు:— కావలి సబురిజిస్ట్రారులోచేరిన కందుకూరు తాలూకా దాకివర్ల గ్రామంలో:—

నెం 268 ది పట్టాదారులా కోరుమాగాణి సర్వే నెం 766 ది యె 1-70 ట్లలో యె 0-85 ట్లు తే 14—2—46 దిన ప్రతివాది సర్వా వెంకటసుబ్బయ్యకు రు 250-0-0 లకు ఇందుకు నెల 1కి రు 100-కి రు 0-8-4 ల వెలను వెట్టియుండే ఆయకము దాకిమొత్తం అసలు పాయదాలు రు 276—3—0 లకు లోబడి సర్కారు పాట రు 1700—0—0 లు.

సిద్దాంతి వెంకటసుబ్బయ్యగారు,
వాది ప్లీడరు.

నోటీసు

యలమంచిలి డి॥ మున్సబువారి కోర్టులో

O. S. No. 216/1947

E. P. No. 219/1948

వాది:- దుప్పూరి సుబ్బమ్మ సాకిన ప్రస్తుతం యలమంచిలి.

ప్రతివాదులు:— 1 శ్రీ ముంగమూరు సుబ్బరామయ్యగారి కొమార్లు 2 నరసింహారావు 3 సూర్యనారాయణరావుగారు ఇన్ని 3 గురు. సాకిన పెదగుమ్ములూరు ప్రస్తుతం సాకిన నెల్లూరు.

ప్రతివాదులకు పేరు నోటీసు.

పైగాచెప్పబడిన వ్యాజ్యములో డిక్రీని పొందిన వారయిన దుప్పూరి సుబ్బమ్మగారు (వాది) అనువారు మీలాయాకు జప్తుఅయిన స్థిరాస్తియొక్క విక్రయమునకుగాను మనవిచేసుకొని యున్నారు. వరరాస్తియొక్క విక్రయ ప్రకటనయొక్క షరతులను నిర్ణయించుటకుగాను పై కోర్టువారు తే 20—9—1948 దీకి వాయిదా వేసినారు. ఆ దినముగురించి మీకేమయినా ఆక్షేపణయున్నచో వరరు వాయిదానాడు పగలు 10 గంటలకు పైకోర్టువారితో మనవిచేసుకోవలయును.

గుంటూరు లక్ష్మణసోమయాజులు,
వాదితర్ఫు అడ్వొకేటు.

పల్లెటూళ్లు

వస్వేరు (కొవ్వూరుతా॥)

అవుంగోవిందు, పుండకపుండన్నార వల్లమందు. బంగారు స్థానుచేసుకొని అప్పరవప్పుడు "వైకేరారాం" అని చిరుమాచేశబట్టి దమ్ముకు పైదమ్ముతగిలించి కట్టుమూతలపడి భగవన్నామములో లీనమానసుడై యుండగా బర్ని సబ్ఇన్స్పెక్టరుగారు ప్రత్యక్షమై, వత్సా! నీభక్తికి మెచ్చితిని నల్లమందుకు మూడు మాసాలు, బంగారుకు 15 రోజులు చెరసాల నివానము కల్గెటు అభయమిచ్చినామన్నారు. దైవదేవి

మైపాడు

నెల్లూరు. మైపాడు వంరున కట్టెల బండ్లలో దాక్కొని 38 బియ్యపు మూటలు వస్తూవుండగా పట్టుకొన్నారు. కాని ఆకేసు ఏమైనది తెలియడం లేదు. అంతర్ధానము చెందకుండా అఫీసరుగారు ఆశ్వరదింతురుగాక అని ఒక దొంగవుత్రుని వినతి

రేటాల

మాపూరికి రోడ్డుకంట్రాక్టర్లు గుంటా మిల్లకు పేర్ పాడరు అద్దుతున్నారు. కార్లలోవస్తే తెలియదు బంరెడ్డు బండిమీద ఒకసారి ప్రయాణించండి ప్రభూ! రోడ్డుచరరం బోధపడుతుంది. —బంరెడ్డు

రాజుపరం

మాగ్రామ రేషనింగ్‌షాపులలో బ్లాకు మార్కెట్టుకు వస్తుమార్కుల ప్రతినెలకు మొత్తంమీద రావచ్చు. అంటే గ్రామ కాంగ్రెస్ ప్రెసిడెంటుగారి నిర్లక్ష్యమే కారణం. ఓ ప్రెసిడెంటు దయామయా! ఇలా కాంగ్రెసు సంస్థపేరు పాడుచేస్తే ఎలాస్వామీ! పరిశుద్ధ సంస్థకు తెచ్చేమార్గం చూడరి —సంస్థ.

అమెరూరుకు అరిగినంత ప్రతికూలురకు శ్రీ సీహ కిరవనాయుడు పప్లయిచేసేపద్ధతి స్వతంత్ర ప్రభుత్వమునయా మునసబుగారూ! ప్రభుత్వానికి పేరు ప్రతిష్ఠలు కలిగేటట్టుచూడండి.

—కిరవనాయుసీహ.

గుండెమడకల

శీరాసారకు కరకు గట్టిగింజలైనా దొరకక పస్తులు మాడుచు "అన్నమో రామచంద్రా" యని వాపోవుచున్నారు "బెంగాలు కరువువంటి కరువు మా గ్రామానికి తటస్థించిన దనకతప్పదు. ప్రభుత్వం వారు. అకటికి అన్నమ్మ గంజిపిల్లయిన దొరికేట్టు రేషనుషాపులను నియమింతురని మనవి.

—బాధితుడు.

మార్కాపురం

బ్లాకుమార్కెట్టులో బస్తాసిమెంటు రు20కుకూడాదొరకడంలేదు. 4 నెలలనుండి కోటానాస్తి వనులు బంరైనవి. మాకోటా మాకు సక్రమముగా ముట్టేట్టు చేయండి ఒక పాను పుణ్యముంటుంది. —గోర

అదిదేవి (ఉదయగిరి తా॥)

వచ్చినసీరు వచ్చినట్లే పోతుంటే గుటకలు వేస్తున్నాం ప్రభుత్వంవారు మాపై కటికదముంచి చేరెదు సీట్ల విలిచేలవకాశం కల్గించార్పుదని మా పేర ప్రాణలవిజ్ఞప్తి. —విశ్వనాథ్రం.

కరిమిద్దెం (నంద్యాల తా॥)

100 కుటుంబాల హరిజనులు నివాసానుగుణ్యమైన యిండ్లు లేకపోవుటచే పలువిధములగు ఇబ్బందులపాలై కుందుచున్నారు. వారికనువగునొకర్యము కలిగింప వలయునని ప్రభుత్వమును ప్రార్థించుచున్నారు. —హరిజనులు.

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (Regd.)

పిల్లల లివర్ & ప్లీహ వ్యాధులను నివారించును

డాక్టర్ పిల్లా పాపయ్య పాత్రుడు అండ్ బ్రదర్స్,

11, రతినామాపీధి మైలాపూరు, మదరాసు.

బంకుకొండ బ్రాంచి: 7, పారంగాడికోవిల, తూర్పువీధి.

తిరుచినాపల్లి బ్రాంచి: 16, పుగళియపిళ్లెవీధి, తెప్పకుళం, P. O

అన్ని మందుల షాపులలోను దొరకును.

శలపాడు

తే 22-8-47 ఆంధ్రకేసరి శ్రీ టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారి జన్మదినోత్సవం శ్రీ చంద్రశేఖర గ్రంథాలయంలో శ్రీ బొడ్డువారి వీరయ్యగారి అధ్యక్షతన జరుపబడినది. పంతులుగారి జీవిత సంగ్రహమును శాస్త్రి సీతారామయ్యగారు తెలిపిరి.

తూర్పుగంగవరం:(దర్శి తా॥)

కలరా వికారం ప్రకయవిహారం సాగిస్తుంది సకాలంలో మూరిమందు వప్లయికాలేదు. కలరా శానిటరీ యిన్‌స్పెక్టరుగారగు వెంకటనారాయణగారి దలవల్ల 100 మందికి 60 మంది బ్రతికినారు.

బొట్లపాలెం

కలరావల్ల 15 మందికి 5 మంది చనిపోయినారు మిగిలినవారు సురక్షితముగా నున్నారు.

పడమటి గంగవరం

అచ్చటచ్చట కలరా రగులుచున్నందున ఏటూరి శ్రీనివాసాచారిగారి. కన్యారాచిప్ప వంటీపుపటి. తెప్పించి వారుటచే 100-కి 100 కేసులు బాగైనవి.

సింగనపాలెం

ఈవారంలో 30 యిండ్లను 2 మనుష్యులను 1 ఎద్దును అగ్నిదేవుడారగించినాడు షుమారు 30వేల రూపాయలు నష్టముంటుందని ప్రజలంటున్నారు! దయామయులు సహాయం చేయండిపాపం! కరువులో అధికమాసమన్నట్లైయింది వారిబ్రతుకు.

—దీనుడు.

[ఉ]ప్పగాపురి అగ్నిదేవుని కన్నెర్రపై 120 యిండ్లను 10 పశువులను 1 మనిషిని దహించారు షుమారు 1 లక్ష రూపాయలు నష్టమని అనుభవజ్ఞులన్నారు! పావం దిక్కులేనివారిని దయజూచి సరియైన సదకల్పించండి.

—సహాయుడు.

దీనుకుర్తి

రోడ్డులబట్టైటు నెల్లూరు, గుంటూరు జిల్లాబోర్డులు చేర్చినవి. గుంటూరు యిలాకాలోని 8 మైళ్లు ఒంగోలు రీజినలుగారిసార్టపాటయూనుదేని లెవల్చేస్తుంటే నెల్లూరువారు యింతవరకు ఎత్తుకోలేదు. త్వరలో పనికి ప్రారంభింతురని మనవి —రోడ్డు.

స్వాతంత్ర్యోత్సవాలు

టంగుటూరు అల్మూరు. రాయవరం-పందిళ్లపల్లి, చంద్రశేఖరపురం. శిద్దవటం, శీతారామపురం. పొన్నలూరు, రామన్నపాలెం పాతపాడు, మొదలగు గ్రామములయందు ఆగస్టు 15 తేది స్వాతంత్ర్యోత్సవములను, మహాసభలతోను, జండాప్రతిష్ఠాపనలతోను, ప్రముఖుల చిత్రపటాల నూరేగింపులతోను అతివైభవంగా జరిపినారు. జయజయధ్వానాలు మిన్నుముట్టేటట్లు పల్లెవాసులకలకని యీనాడు ఆకటిబాధచే అలమటించు పేదల ఆర్తనాదముగా పరివర్తించాయి.

ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ భవనము

గ్రంథాలయ కార్యకర్తలకు విజ్ఞప్తి

ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయసంఘ కార్యదర్శి శ్రీ పాతూరి నాగభూషణంగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

సర్వజిత్ సంవత్సరాంతమునకు ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సంఘమునకు సరిగా 34 యేండ్లు నిండినవి. ఇప్పటికి సంఘ కార్యాలయమునకు స్థిర వసతిని కల్పించుకోగల అవకాశము చిక్కినది. 1939 సంవత్సరములో సంఘమునకుకొన్న ఎకరముభూమిలో (ఇది విజయవాడ మునిసిపాలిటీ పరిహద్దులలో బెజవాడ బందరు రోడ్డుప్రక్కన పడమటలంకకు సమీపములో నున్నది) సంఘమువారు, దీని కోశాధిపతి శ్రీయుత కొమ్మూ సీతారామయ్యగారు స్థాపించిన ఆంధ్ర గ్రంథాలయట్రస్టుద్వారా యిరువదినాలుగు వేల రూపాయలు వెచ్చించి ఒక భవనమును నిర్మించుటకు యేర్పాటుచేసినారు. సంపూర్ణముగా పూర్తి శ్రీ గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారికి విశాలాంధ్రములోని పేరుపేరు కేంద్రంలో అరువది తావులలో జరుపతలపెట్టిన వారి షష్టిపూర్తి ఉత్సవముల సందర్భమున వారికి సమర్పింపదలచు కానుకలలో అత్యధిక భాగమును పై భవన నిర్మాణముకొరకు వెచ్చించుటకు నిర్ణయించి యిప్పటివరకు క్రీ. ర దాదాపు నాలుగు వేల రూపాయలు వసూలుకాగా యీ మొత్తమును వారు ఆంధ్రగ్రంథాలయ ట్రస్టువారికి అప్పగించినారు. బెజవాడతాలూకా పడమటలంకవాస్తవ్యులు శ్రీ రామినేని అప్పయ్యగారు పై భవనములో ఒక గదికగు ఖర్చును తామభరించుటకు మాటయిచ్చినారు. 20-8-48 వ తేదీన తెనాలితాలూకా పెదపాలెం గ్రామమునందున్నవారైన శ్రీ వావిరెడ్డి శక్తీశ్వరుడుగారు పై భవనములో ఒక గదికగుఖర్చును యిచ్చుటకంగీకరించి ప్రస్తుతము రెండువేల రూపాయలు ఇచ్చినారు. దీనితోచేరి దాదాపు వదెనిమిదివేల రూపాయలు యిప్పటికి లభించినవి. పోతే తక్కిన పదిమూడువేలరూపాయలు త్వరలో వసూలు కావలసియున్నవి. 1948 అక్టోబరు నెలాఖరుకు భవనమును నిర్మించియిచ్చుటకు బెజవాడలోని శ్రీ లాంప్రిసాక్ లిమిటెడ్‌వారు అంగీకరించి కంట్రాక్టు తీసుకొన్నారు. వారికి పై గడువులోపల సైకం మొత్తమును పూర్తిగ చెల్లించవలసియున్నది.

కనుక యీ సందర్భములను గమనించి ప్రతి గ్రంథాలయమువారును తమ తమ శక్తిమేరకు కనీసము పదిరూపాయలు మొదలుకొని వందరూపాయలకు తగ్గని మొత్తములు స్వయముగ విరాళములు నిచ్చియు, వీలైనచోట్ల యితరులవద్దకూడ కొంత మొత్తముల వసూలు పరచియు, ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయోద్యమ స్థిరత్వమునకు ఆధారభూతమైన యీ కార్యక్రమమునకు గట్టిగ తోడ్పడుదురని నమ్ముచున్నాను. చెన్నరాష్ట్రము న త్వరలో యేర్పాటు కానున్న గ్రంథాలయ శాసనము అమలులోనికి రానడముతో గ్రంథాలయ సంబంధంగా మనము తీర్చుకోవలసిన సమస్యలెన్నో తలెత్తినను తగలవు. వీటిని చక్కగా పరిష్కరించుకొనుటకు కట్టుదిట్టముగ పనిచేయు కార్యాలయము గంధాలయ సంస్థలకు చాల అవసరము. కనుక యీపనిని స్వకార్యముగ భావించి గ్రంథాలయములవారందరు తగినవిధముగ తోడ్పడుదురని నమ్ముచున్నాను.

ఒక గ్రామములోగాని ఒక ప్రాంతములోగాని కనీసము నాలుగు వందల రూపాయలకు తగ్గని మొత్తమును చేకరించగలిగినచో శ్రీ హరిసర్వోత్తమ రావుగారికి షష్టిపూర్త్యుత్సవమును జరిపి, యీ యుత్సవ సందర్భములో వీరికి అప్పటప్పట చేర్చిన మొత్తముల చెల్లించుట కనుకూలముల నేర్పాటు చేయుదుము. నలుబది యేండ్లుగ విరంతరాయముగ దేశసేవలో తమ జీవితమును ధారపోసి వదేండ్లకు పైగ ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సంఘాధ్యక్షులుగనున్న మన నాయకాగ్రేసరునికి కృతజ్ఞతను తెలుపుటకై యీ పద్ధతి నేర్పరచితిమి.

మూలం మూలలనున్నవారుగూడా వీరి సందేశము వినుట కిదివనము అనుకూలించును. కాన వీలైనన్ని తావులలో యుత్సవములు జరిపి తమ కనీస ధర్మ నిర్వహణకు ఆంధ్ర దేశము పందరి గ్రంథాలయముల కార్యకర్తలు, విద్యమానుల ననుకూలింపగోరుచు ప్రార్థన.

ఇప్పటికే పరికింద ఉదారశక్తిని కానుకల నమర్పించినట్టియు వాగ్దానములు చేసినట్టియు గ్రంథాలయ సంస్థలు.

వీరేశలింగ కవిసమాజము-కుమిదవల్లి రు 116, 14 వ తెనాలితాలూకా గ్రంథాలయ మహాసభాహ్వాన సంఘము-ఖరీపాలెము 58-0-0, సేవాశ్రమ వాణీమందిరము-పెదపాలెము 51-0-0, తెనాలితాలూకా గ్రంథాలయ సంఘము 25-0-0, శ్రీరామచంద్ర గ్రంథాలయం-వాలమర్రి 15-0-0, శ్రీ గంగేశ్వరానంద గ్రంథాలయం-చినమిరం 10-0-0, శ్రీ సీతారామ విజ్ఞానప్రకాశ లైబ్రరీ-తుమ్మూరు 10-0-0, శ్రీ సారస్వతనిలయం-వామనగుంటపాలెం 10-0-0, శ్రీ కవిరాజ గ్రంథాలయం-ఖరీపాలెం 10-0-0, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా గ్రంథాలయసంఘము 5-0-0.

ఈ భవనములోని సర్వ హంగులకు అనువేల రూపాయలు అగును. కనీసము ఈ మొత్తమునైన గ్రంథాలయాలు భరించి తమ మాతృసంస్థమెడగల భక్తిని ప్రకటించుకొనగలవని విశ్వసించుచున్నాను.

—పాతూరి నాగభూషణం,
కార్యదర్శి.

వ్యవసాయ పనిముట్లు

వ్యవసాయశాఖల అన్యాయం.

పల్లెల్లోని రైతు సౌకర్యార్థం, అధికాహారోత్పత్తికి తగిన సలహాలు, సహాయం, సాను భూతిచూప నుద్దేశించి ఏర్పరచిన వ్యవసాయ శాఖలు బాధ్యతారహితంగా, కేవలం స్వార్థ సంకుచిత దృష్టితో వ్యవహరిస్తున్నాయి. వ్యవసాయానికి మూలమైన కర్రుముక్కలు గూడా రైతుల కందివ్వకుండా తమ యిచ్చవచ్చిన వారికి చీకటిబజారులో అమ్ముకొంటూ అధికోత్పత్తికి తీవ్ర ప్రతిబంధకం కల్గిస్తూ, దేశానికే ద్రోహం చేస్తున్నారు. ఈవిధమైన మోసతో పల్లెటూళ్ళనుండి అనుదినం అనంతంగా పుత్తరాలొస్తున్నాయి. మచ్చుకు ఒకఉత్తరం వున్నదున్నట్లు యిచ్చట ప్రచురిస్తున్నాం. ప్రభుత్వం వెంటనే సక్రమచర్య జరుప కోరిక.

— సంపాదకుడు

మహారాజరాజశ్రీ జమీన్ రైతు వెంకటరామానాయుడుగార్కి— వెంకటగిరి తాలూకా పెరిమిడి గ్రామం రైతులు వ్రాసుకున్న లెటరు.

అయ్యా!

మా తాలూకా అగ్రికల్చరల్ డిమాన్ట్రేటరు, మాకు రావలసిన ఇనుపసామాను కోటా సక్రమంగా యివ్వడములేదు. రైతుకు కావలసినది, యినుప సామానుగదా! మాకు కావలసిన కర్రు, పార, పగైరాలు అడిగిన దరఖాస్తుకు లేదంటారు. మరల పోయిన లేవంటారు. యిత్తనములు యివ్వెదమని ప్రకటించారు. అర్జీలు పెట్టమన్నారు. అర్జీలు యిచ్చుకొని పోయిన రెండురోజులు వాయిదా అన్నారు. మరల పోయిన స్టాకు లేదన్నారు. అదియేమని అడిగిన బయటకు పొమ్మంటారు. యిత్తనములు లేవంటారు తెచ్చుకొనెదమనిన కేసులు పెట్టుతామని చెప్పుతారు. యిక యీపేదరైతుల కష్టములు చూడండి. 16 మైళ్ల రావటము పోవుటములో యెంతకష్టం. యెంతనష్టం చూడండి. యీకరువు పరిస్థితులలో యిక యీప్రభుత్వంలో యీకష్టములు తీర్చువారు లేరా! యిది విచారించెదరని మిక్కిలి మిమ్మల ప్రార్థించుచున్నాము.

—పెరిమిడి రైతులు.

నెల్లూరు శిస్తుతగ్గుదల స్పెషల్ డిప్యూటీ తాసిల్దార్ సంచారం.

9.9.48 నుండి 13.9.48 వరకు.

విమ్మవరం; తిగదుర్తిపాడు; ఆముదాలపల్లె; అన్నవరం; చింతగుంపల్లె; లక్ష్మీపురం; గోనుకొండవారి అగ్రహారం; తంమళ్ళ; వువ్వులపాడు; యేలూరు; తాళ్ళూరు; గుండ్లసముద్రం; రాజపాళెం; రామాయణఖండ్రిగ; మదలవారిపాళెం; పోలి; మల్లవరం.

17.9.48 నుండి 21.9.48 వరకు.

పాములపాడు; కుంచపల్లె; రాములవీడు; ఆవ్వలేరు; అక్కచెరువు; తుమ్మగుంట; మదనగుంట; కాశీపురం; కేశవబొల్లుఖండ్రిగ; ఈగం పాడు; వెలిగండ్ల; ముంగపాడు; బసవపురం; ముమ్మాయపాళెం; నాగరాజుగుంట; వీరభద్రపురం; కొండాయపాళెం; పాలకమీటం; మూగచింతలం; ద ల్లె;

24.9.48 నుండి 28.9.48 వరకు.

తెల్లెంపల్లి; చిల్లమూరు; రామాయపాళెం; చిమట; కాకర్ల; వమ్మూరు; వల్లాయపాళెం; విర్మపురం; వన్నెమూరు; గండిపాళెం; అవిశేపల్లి; తిప్పసంద్రపల్లె; తూరిపూరి; వేమవరం; నరసాపురం; గర్లపేట; కొండలదివిపల్లె; మర్రిపూడి; రామచంద్రపురం; గ్రామాలు సంచరింతురు.

ఉత్తరవిశాఖజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘం

తాలూకా పట్టణ కాంగ్రెస ఎన్నికలు

కార్యదర్శి శ్రీ రాఘవదాస్ ప్రకటన

జిల్లా కాంగ్రెసు నూతన కార్యవర్గ ఎన్నికలు జరిగినతరువాత తాలూకా పట్టణకాంగ్రెసు కార్యవర్గ ఎన్నికలు కూడా అవసరమైయున్నవి. అందుకుగాను సెప్టెంబరు తే 16 వీలోగా ఒకతేదీని నిర్ణయించి ఎన్నికలు జరిపించ వలసిందని : స్టేట్లు ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు పంపిన నెం 11 రు సర్క్యులరు ననుసరించి ఉత్తర విశాఖజిల్లాలోని అన్ని తాలూకా పట్టణకాంగ్రెస్ కార్యవర్గ ఎన్నికలున్నూ సెప్టెంబరు తే 14 దీని జరుపుటకు నిర్ణయింతమైనది. ఎన్నికలు జరుగుతేదీన నిష్టలముగా ఎన్నగంటలకు సమావేశం జరిగింది అయా తాలూకా పట్టణకాంగ్రెసు సంపూర్ణశాఖలే నిర్ణయించ వలసియున్నది. ఎన్నికల సమయమున గమనించవలసిన ముఖ్యవిషయాలతో కూడిన రాష్ట్రకాంగ్రెసు వారి నెం 11 రు సర్క్యులరును అన్ని తాలూకా పట్టణ కాంగ్రెసు సంపూర్ణశాఖలకున్నూ యీకార్యాలయము సర్క్యులరులో జత పరచి పంపటమైనది. కాన ఉత్తరవిశాఖ జిల్లాలోని తాలూకా పట్టణ కాంగ్రెసుసంపూర్ణశాఖలందరూ ఈ విషయాన్ని గమనించి సెప్టెంబరు 14 వతేదీని నూతన కార్యవర్గ ఎన్నికలు జరిపి యీ కార్యాలయానికి రిపోర్టు పంపవలెను.

సాహిత్య విషయ వస్తు ప్రదర్శనము.

మద్రాసు తెలుగు భాషాసమితివారి ప్రకటన

1948 అక్టోబరు 1., 12 తేదీలలో తెలుగుభాషా సమితివారు జరుపబోతున్న సాహిత్యోత్సవ సమయంలో సాహిత్యవిషయ వస్తుప్రదర్శనానికి కూడా తగిన యేర్పాట్లు జరుగుతున్నవి. ప్రదర్శింపదగిన వస్తువులకు ప్రదానస్థానముంటుంది.

1 తెలుగు గద్యపద్య కావ్యములను రచించికీర్తి శేషులయిన మహాకవుల గ్రంథాలు, గ్రంథరచన, జీవనానికి సంబంధించిన జ్ఞాపకచిహ్నాలుగా ఉండదగిన వస్తువులు.

2 ముద్రితములుకాని ప్రాచీన తెలుగు గద్యపద్య కావ్యాల వ్రాతప్రతులు.

3 ప్రాచీన తెలుగు గద్యపద్యకావ్యాల తొలి ముద్రణముల ప్రతులు.

4 ముద్రితాలయినా అప్పుడు దొరకని తెలుగు గద్యపద్య కావ్యాలలో ప్రసిద్ధమైన గ్రంథాల ముద్రితప్రతులు.

కనుక పైన వివరించినవాటిలో ఏవియున్నా ప్రదర్శనానికి సెప్టెంబరు 20 తేదీలోగా దయచేసి పంపవలసిందని భాషాభిమానులకు మనవి. పంపినవాటిని సాహిత్యోత్సవము కాగానే ఎవరివి వారికి తిరిగి భద్రంగా సమితివారు పంపుతారు. సెప్టెంబరు 10 తేదీలోగా ఎవరేమి పంపదలచుకొన్నదీ వివరించి తెలియజేయ ప్రార్థన.

కార్యదర్శి: తెలుగు భాషాసమితి
యూనివర్సిటీ భవనము,
ట్రిప్లికేన్, మద్రాసు 5.

నెల్లూరుజిల్లా చేనేత కాంగ్రెసు మహాసభలు

(4వ పేజీ తరువాయి)

వల్ల పారిశ్రామికులు నష్టపడుటచే రంగునూలు కార్డులను తెలనూలు కార్డులుగా మార్పించుటకుగల అభ్యంతరములను తొలగించుటకై మన సంఘము యెంతో కృషిచేసి సఫలతనొందినది.

కంట్రోలు తొలగింపు

ఈ సంవత్సరం ఏప్రెలునెలలో నూలురేషనింగు విధానమును ప్రభుత్వమువారు రద్దుచేసిరి. ఏప్రెలు 16 తేదినాటికి నూలువర్తకులవద్దగల నిల్వలను కలెక్టరుగారికి తెలుపవలసినదిగా వుత్తరవులు రాబడినను, వర్తకులు మోసపూరితముగా తమకురాబడిన చేర్పును సక్రమముగా తెలపక వంచకము చేయకుండుటచే కలెక్టరువారికి మనము యీ విషయమును నివేదించి చేర్పును పట్టియివ్వగలిగితిమి. కాని ప్రభుత్వమువారు కంట్రోలుఆర్డరు రద్దుఅగుటచే సదరు చేర్పును సరియైన పాత కంట్రోలుధరలకు పంపకం చేయించలేకపోయిరి. వర్తకులు విపరీతమైన లాభములను సంపాదించిరి కలెక్టరువారి సమక్షంలో సక్రమంగా పంపకం చేసెదమని చెప్పిన దొంగ నూలువర్తకులు పంపకం చేయక ప్రభుత్వమును మోసగించి అక్రమ లాభమును పొందిరి.

కంట్రోలు రద్దయిన తేదీ లగాయితు మిల్లుయజమానులు నూలువర్తకులు తాము ప్రభుత్వమువారికి గావించిన వాగ్దానములను విస్మరించి తమ దోపిడి విధానమును మరలా ధారాళంగా సాగించారు. గత జనవరినెల్లో మున్న ధరలకంటే/ నేటిధరలు రెట్టింపుకంటే హెచ్చుగానున్నవి. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము కండ్లుమూసుకొని తాముచేయు అక్రమ వ్యాపారములకు మద్దత్తు నొసంగునని కలలుగనుచుండిరికాని మన కాంగ్రెసుపెద్దలు విదేశాలలోని దేశంలో జరిగే యీ అల్లకల్లోలము యీ కొద్దిమంది మిల్లుయజమానుల వ్యాపారస్తుల దోపిడిని అరికట్టుటకు వెంటనే సిద్ధమైనారు. అంతటితో ఆగక యీ బందిపోట్లు అక్రమముగా సంపాదించిన పందలకొలది కోట్లరూపాయలను మరల ప్రజలపరం చేయుటకు తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నారు.

ఈ దోపిడిగాండ్రు నూలుధరలు పెంచారంటే చేనేత పారిశ్రామికులనుకూడా తమ బట్టధర పెంచలేరు వారు నూలుధర యెంత పెంచితే అంత తమ కూలిని తగ్గించుకొని ప్రజలకు న్యాయమైన ధరలకు తాము తయారుచేసిన బట్టలను విక్రయించి తద్వారా ప్రజాసేవ చేశారు కాని రాత్రింబవళ్లు నాకిరిచేసినా కడుపునిండ వల్లారలేదు: అందుకే యిత్తనుబెండా! ఢిల్లీకి వెళ్ళారు. లండనువెళ్ళారు నాయకులతో, ప్రజామంత్రులతో, అధికారులతో జరుగుచున్న అక్రమము అన్యాయము మోసము దోపిడి విధానములను విప్పిచెప్పినారు. చేనేతవారిని మిల్లు యజమానులకు నూలువర్తకులకు బలిచేయవద్దని నూలువ్యాపారాన్ని చేనేత సహకారసంఘాలపరం చేయాలని వాదించేరు. విజ్ఞప్తిచేసేరు. ప్రభుత్వమువారు చేనేత పారిశ్రామికుల వారివారలోని పెగ్గ సత్యాన్ని గుర్తించారు చేనేతవారిని ఆశీర్వదించిరి మద్రాసుప్రభుత్వముకూడా మనకోర్కెను అంగీకరించి మన రాష్ట్ర నూలుకోటాను పూర్తిగా మన రాష్ట్ర చేనేత సహకార సంఘపరంచేసినారు. చేనేత లోకం జోహారులర్పించుచున్నది. కాని కోటీశ్వరులగు యీ నూలువర్తకులు మాయోపాయములవల్ల మనకు ప్రభుత్వమువారిచ్చిన యీహామీను మరల వెనుకకు లాగించకుందురా! అను సందేహము కల్గుచున్నది. కామన్నది కాకమానదు. 30 లక్షల చేనేత వారు ఐక్యకంఠంతో మాకు సహకార సంఘాలద్వారా నూలుపంపకం కావాలంటే మన ప్రజాప్రభుత్వము మనమాటకాదని కోటీశ్వరులకై తేమారిస్తుందా. ఓ వెయ్యిమంది నూలువర్తకులకు దాసోహమంటుందా! వేచిచూద్దాము. ప్రజాప్రభుత్వమో లేక దోపిడిదారుల ప్రభుత్వమో వేచి చూద్దాము.

మన ధర్మమును మనము నిర్వర్తిస్తాము యేలాటి లోపాలుకాకుండా అక్రమాలులేకుండా ఆక్షేపణలులేకుండా సక్రమంగా మన చేనేతవారికి నూలు సక్రమంగా పంచుదాము

మిఠాయి కమ్మదనం
కాఫీ, టీ, ల బెస్టు గమనించండి
రుచి, శుచి గల భోజనం.
విహా కెల్లరకు సుస్వాగతం

గోకుల విహార్

బ్రాహ్మణ కాఫీ, భోజనహోటల్
ట్రంకురోడ్డు నెల్లూరు

నెల్లూరు జిల్లాకోర్టులో

O. P. No. 54 of 48

In the matter of the debts of Alladi Sadasivaiah Deceased. Alladi Krishnamoorthi-Petitioner

పిటిషనరు లేటు అల్లాడి సదాశివయ్యగారి పుయిలు నామాప్రకారం అందులో వమూదయిన వారిరాయాకు అన్నాలు రాబట్టుకొనుటకుగాను వారు సర్టిఫికేటు యిప్పి రమ్మంకోరి దాఖలుచేసుకొన్న పిటిషను ఆకేషణం నిమిత్తమై తే 14—9—48 దీకి వాయిదా వేయబడియున్నది. కాన సదరు తేదినాడు పైకోర్టు వారియెదుట పగలు 10 గంటలకు హాజరై యెవరికైనా ఆక్షేపణలున్నయెడల తెలుపుకోవలసినది. లేనియెడల యిక్సపార్టిగా తీర్మానించబడునని ప్రకటన చేయుటమైనది.

మామిడిపూడి రామకృష్ణయ్య,
పిటిషనరు ప్లీడరు.

కావలి డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టులో

అసలు నెం 84/1943

బెజవాడ రామారెడ్డి వగయిరాలు వాదులు.

1. గాదిరాజు కాశయ్య వగైరాలు ప్రతివాదులు

యీ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా స్తిరాస్తిని తే 18—10—48 దిన బహిరంగమైన యేలం వేయబడును.

షెడ్యూలు.

కోవూరు సబ్ రిజిస్ట్రరులో చేరిన కోవూరుగ్రామంలో నెం 1 రు భూజనేయుల దేవాలయంవీధి నెం 9 రు వార్డు, డోరు నెం 10 రు 1-వ ప్రతివాదియాకు యిల్లు కాలస్థలము హద్దులు:- తూ॥ వెలిది వెంకటసుబ్బయ్యయిల్లు.ద॥వేజర్ల కాశవరెడ్డియింటికి పోవు కాలిదారి. ప॥ రాజవీధి. వు॥ గాదిరాజు ఆదిశేషయ్య యింటిగోడ కొంతవరకు ప్రహరిగోడకొంత వరకు యీ హద్దులలోని పెంకుటిల్లు $8\frac{1}{4}$ అంకణములున్ను, యింటిముందు మిద్దె 3 అంకణములున్ను, కాలీస్థలం సుమారు 10 అంకణములున్ను. యిండ్లతలుపులు ద్వారబంధములు కిటికీలు అరమరలు పైకప్పు సామానులు యావత్తుకో 1-వ ప్రతివాది నమిష్టిం పగం. సర్కారుపాట రు 1500 రూ.

శ్రీరామగిరి రామమూర్తిగారు,
B. A. B. L.
వాది వకీలు.

నెల్లూరు జిల్లా కోర్టులో,

O. P. No. 65 of 48.

In the mater of A n u m a lasetty Venkatasubbiah minor 7 years old- Anumala shetty Lakahmamma- Petitioner.

యీ నెంబరు మైనరు అనుమలశెట్టి వెంకటసుబ్బయ్యకు వారికి అవ్వగారైన పిటిషనరును గార్డియనుగా నియమింపమని కోరి పిటిషను దాఖలు చేసికొన్నందుకు నోటీసులు మిత్తము 1948 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెం 15 తేదికి వాయిదావేశారు. సదరు తేదివాడు ఉదయం పగలు 10 గంటలకు పైకోర్టువారి యెదుట హాజరై ఎవరికైనా ఆక్షేపణలున్నయెడల తెలుపుకోవలసినది. లేనియెడల సదరు విషయమై యిక్సపార్టిగా తీర్మానించబడునని ఇందువల్ల ప్రకటన చేయడమైనది.

మామిడిపూడి రామకృష్ణయ్య
పిటిషనరు ప్లీడరు.

నెల్లూరు సబార్డినేట్ జడ్జికోర్టుకో
I. A. 977 Of 1948.
O. S. No. 14 Of 1926.

పిటీషనర్లు:- కామిరెడ్డి సుబ్బరామయ్యవగైరాలు
రెస్పాండెంట్లు:- (1) ఆమంచర్ల రామయ్యవగైరాలు
:-పిటీషనర్ల తరపున దాఖలయిన్న నోటీసు:-

ఇందువలన, సకలమైనవారికి తెలియజేయునదేమనగా, నెల్లూరు జిల్లా, రాపూరుతాలూకా, చిట్టేడు గ్రామంలో వేంచేసియున్న శ్రీ వెన్నకేశ్వరస్వామివారి దేవస్థానమునకు ట్రస్టీగా నియమించుటకు మొదలగు దావాలయందు యుండేటందున, సదరు దేవస్థానమునకు ట్రస్టీగా చేరదలచుకొన్నవారు అప్లికేషన్ల మూలకముగానున్నూ అజీవరం గలవారున్నూ. తే 21—9—48 దీ. పగలు 10 ఘంటలకు. యీ కోర్టువారి ఎదుట హాజరై తెలుపుకొనవలెను. మీదట మీకు ఏమీ విచారించి తీర్మానము చేయబడునని తెలుసుకొనేది.

ఆర్. వి. కృష్ణమూర్తి
పిటీషనర్ల ప్లీడరు.

శాస్త్రీయ ఆయుర్వేద
పేటెంటు ఔషధములకు..
క్షీరసముద్రం ఫార్మసీ
రాజమండ్రి

50 సంగలుగా లోకప్రఖ్యాతిజెందిన
మదనమంజరి మాత్రలు
ఈ మాత్రలు స్వప్నదోషము, శీఘ్రపతనము, ధాతుక్షీణమువలన పుట్టురోగములనుతొలగించి నష్టవీర్యమునుపుట్టించి, ధాతువునుగట్టిపరచును. అజీర్ణమునుపారదోలి, జీర్ణశక్తిని వృద్ధించును. శరీరమునందు ఉత్సాహమునిచ్చును.
వెల రు 1-4-0 అ-
రమనవిలాసిని
రతిక్రీడయందు నాటకెన ఆనందమిచ్చును. వీర్యమును స్తంభించుటకు యుక్తమైన ఔషధము. ఆరోగ్యవంతులైన యువకులయందు శక్తి ఉత్సాహమునిచ్చును. వెల రు 1-4-0 అ.
మదనమంజరి ఫార్మసీ.
184, బైరాగిపట్టెడరోడ్డు — మద్రాసు.
నెల్లూరు:- ఆర్యకాఫార్మసీ — ట్రంకురోడ్డు

ఉత్తమమైన
వక్కపొడి వాడండి
సాకరియా డిపో
- నెల్లూరు -

డాక్టర్ పెంచల్స్
చర్మరంజన్
(రిజిస్టర్డ్)
చర్మరోగములకు
చర్మరంజన్ డిపో నెల్లూరు

జీరక్ భాగ్
పైత్య అజీర్ణములకు అన్ని షాపులలో దొరుకును.
వ్యాపార నియమములకు:
Dr. S. Rajaram Rao, A.M.A.C
TIRUPATI.

వెంకటగిరిలో మంత్రి చంద్రమౌళి

హరిజనహాస్టల్ ప్రారంభోత్సవానికి స్థానికశాఖ మంత్రి శ్రీ కల్లూరు చంద్రమౌళిగారు 18 తేదీ వెంకటగిరి వచ్చిరి. మంత్రిగారు మార్గమధ్యమున పేటలో తాలూకా కాంగ్రెస్‌వారు యిచ్చిన కాఫీసేవించి, శాసనసభ్యులు వెంకటనారాయణ రెడ్డిగారితో వెంటరాగా వెంకటగిరి చేరిరి.

హరిజనహాస్టల్ ప్రారంభోత్సవం తదనంతరం టౌనులోని మూడు సహకారసంస్థలను సందర్శించి వాటి సేవను ప్రశంసించిరి. మూడు, గుర్తు సంఘములో చేనేత పారిశ్రామికులు, వారి ప్రొసైటీలపై చాలా భారమున్నదని, వారు శ్రద్ధతో సహాయముచేయవలెనని పత్రికలపై జేసిరి. మంత్రిగారితో జిల్లాకాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి, శాసనసభ్యులు శ్రీ షణ్ముగం, కోఆపరేటివ్ డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ పి. రాధాకాంతరావుగారలుండిరి.

— మా. వి.

స్వీకారము

అరుణరేఖ
(సారస్వత మాస పత్రిక)
కావలి : నెల్లూరు

సంపాదకుడు: నారపరెడ్డి రామిరెడ్డి
సాలుచందా- 5-0-0
విడిప్రతిక 0-8-0

భారతస్వాతంత్ర్య దినమైన ఆగస్టు తే 15 ది "అరుణరేఖ" తన సాహిత్యరేఖలోదిన్నులను ప్రసారిస్తూ వెలువడింది.

తన కవితామృతధారను వర్షించి ఆంధ్రప్రజను తనియింపజేసిన అమరకవి 'కవికోకిల' కంకితమివ్వబడింది. అంతేగాక పత్రిక చాలాభాగము 'కవికోకిల' కవితా వైదుష్యమును పుష్పింపజేయుచున్నది.

ప్రముఖుల రచనలతోనిండి. ఆంధ్రవాఙ్మయ వైతాళికులగు తిక్కనార్యుని ప్రథమభూమియైన సింహపురిలో సారస్వతసేవజేత్రిన పత్రికలేదను కొరతను తీర్చినదనవచ్చు. ఈ పత్రిక మున్ముందు విస్తృతకంగా సారస్వత సేవ జేస్తుందని, మా అభిలాష.

విశారద

శ్రీ. యస్. వి. రత్నంగారి సంపాదకత్వాన భీమవరంనుండి వెలువడు సచిత్ర మాస పత్రిక
సాలు చందా 4-8-0 అర్ధ సంవత్సరం 2-12-0
విడి ప్రతిక 0-6-0

ఈ విశారద పత్రికకు కాశిద ముఖచిత్రమును భావ్యంగా మున్నది.
సర్వదివంగతశ్రీనవాల్‌కుమొదలగు రచనలతోను, నడుదాలు. తిరవికోర్కెలతోను హృదయంగమంగా మున్నది. ముందు ముందీవిశారద అభ్యున్నతినంది ఆంధ్రులమన్ననల బొందగలదని భావించుచున్నాము

ఆగేఖదం

పి. యస్. ఆచార్య. ఓబిలంగార్ల సంపాదకత్వాన 13 వేంకటేశ అగ్రహారం మదరాసు 4 నుండి వెలువడు మాసపత్రిక ఆంధ్రదేశం పత్రికలతో ప్రబలిపోయింది. పత్రికలుగూడా చాలవరకు వ్యాపార దృష్టితోనే వెలువడుచున్నవి. అట్లుగాక 'ఆగేఖదం' అన్నివిధాలా సేవదృష్టితో వెలువడగలదని ఆశిస్తున్నాము.

ధర్మచక్ర

టి. జి. నరసింహయ్యగారి సంపాదకత్వాన హిందూపురము నుండి వెలువడు జాతీయవారపత్రిక సాలు చందా రు. 4-0-0 విడి పత్రిక 0-1-0 ప్రథమ సంచిక మాకార్యాలయం చేరింది తనపేరును సార్థకం చేసుకోగలదని నమ్ముచున్నాము.

సహార్యప్రభ
(స్వాతంత్ర్యదినసంచిక)

డాక్టరు టి. అప్పారావుగారి సంపాదకత్వాన 58, గోవిందప్పనాయకస్ట్రీటు, మదరాసునుండి వెలువడిన స్వాతంత్ర్య సంచిక మాకార్యాలయం చేరింది. వెల 0-8-0 పూజ్యబాపూజీ వర్ణచిత్రం ముఖచిత్రం మిగుల రమణీయంగా నున్నది. ప్రసిద్ధులగు కొందరి మధుర రచనలతోను, వింత విశేషాలతోను ప్రతిబింబించు ముద్రణయేకాక అమరజీవుల చిత్రములతో అద్భుతముగా హర్షించే కూడుకొన్నది.

తెనుగుసీమ

శ్రీ బి. రామారెడ్డి, భూపతి నారాయణస్వామిగార్ల సంపాదకత్వాన ప్రొద్దుటూరునుండి వెలువడు జాతీయ వారపత్రిక. సంవత్సర చందాగాని విడిపత్రిక క్రయంగాని తెలుపబడలేదు. "తెనుగుసీమ" యందువన్య ప్రచారముగలుగ భగవానుడీ పత్రిక నాశీర్వదించుగాక.

అఖిలాంధ్ర

శ్రీ టి. వి. శాస్త్రి, ఆజాద్‌గార్ల సంపాదకత్వాన. 40 ఆయ్యూర్ ముత్తైమొదలిస్ట్రీటు, మదాసు 1 నుండి వెలువడు పక్షపత్రిక
సంవత్సర చందా రు 4-0-0 లు
విడిపత్రిక రు 0-2-0 లు
అఖిలాంధ్రకి 'యఖిలాంధ్ర' ఇతోధిక సేవచేయ వలెననియు, సేవచేయగలదనియు ఆశించుచున్నాము

గ్రంథ సమీక్ష

ఆనాడు
(చరిత్రాత్మక నాటిక)
రచయిత : కిన్నెర్శ్రీ
ప్రాప్తిస్థానము : విజయ గూడూరు
(వెల తెలుపలేదు)

ఆనాడు భారత కంఠసీమలోనుంచి కారే నెత్తుటి కన్నీటిబొట్లకు ఆనాటి ప్రాణవంతమైన "ఆనాడు" అన్న పేరు అన్నివిధాలా యుక్తతరమగానుంది.

స్త్రీలజాతి పవిత్రతనన్ని కాపాడలేకపోయినా అన్నీ హృదయం ఎలా ద్రవీభూతమైపోతుందో!!

"కల్లివల వ్యర్థిరాలా తనపై నంతె త్తవచ్చిన మహమ్మదుగోరీని పట్టుకొని దయతో వదల్తాడు. తన కుమార్తె సంయుక్తను మోసంగా అపహరించాడని కసిబూనిన జయచంద్రుడు సంయుక్తా స్వయంవర ప్రయత్నాన్ని గుర్తించక, ఢిల్లీకిపోయిన గోరీతో చేతులుకలిపి గోరీకిచిక్కిస్తాడు. గోరీ చివరకు జయచంద్రుని అతని రాజ్యాన్నీ కూడా అపహరిస్తాడు. ఇదిపాఠమైనా కథను తీర్చిందాడు కవి.

ఆనాన్న"ని పాడుదురుకదా— "మన్ని కన్న తండ్రికి నెమ్మ (హిందూమాత) వ్యతిరేకిగా తయారుచేసి ముస్లిముల ముందు పారవేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు."

"దీనికి (హిందూజాతికి) మహమ్మదీయుల కాలి దెబ్బలు ఆకేరాలా వినమేమో" అని పలికించడానికి కవిని వెనుకంజవేయనీయలేదు."

తన జాతివిచ్ఛిన్నతను గుడుతుండికాలో కవి యిలాంటి మాటలను ఆయా పాత్రలతో పలికించాడు. కడవరకు గుక్కతిప్పుకోనీకుండా చదివించే మహత్తు యీనాటికలోవుంది. అనరీయన నాటకాల్లో ఆయుస్సంతకలాంటి నాక ఆకర్షణశక్తి వుంది అది ప్రతిస్పదించగా అనుంత ఆయన వైపుకి మళ్ళి చేస్తుంది.

కష్మీని భావాలు. రమణీయమైన శబ్దసంచాలనా. రసమూ విందార్దుగా ప్రవహిస్తూ నాటకరచనలో కద్యశ్రీకీగల యశస్సుకి మధురపునంత సౌరభాన్ని సమకూరుస్తూవుంది "ఆనాడు."

ముదివర్తి కొండమాచార్యులు.

స్వాతంత్ర్యోత్సవానికిగూడా కమ్యూనిస్టుల వ్యతిరేకత!

ఆత్మకూరులో సంఘటన

కమ్యూనిస్టుల దేనికి వ్యతిరేకులుకారో తెలియకుండావుంది. ఆగస్టు పూర్వమాసంలో, విప్లవకారులమువేసుకొను పంచమాంగ దళసభ్యులని, జపాన్ ఏజంట్లని, లోలో ప్రతిఘటించి ప్రచారంచేశారు. ఆ పూర్వమాన్ని పూర్తిగా వ్యతిరేకించారు. సరే, ఇది పాతకథ. నాలుగు సంవత్సరాలం తర్వాత చేసిన తప్పును తెలుసుకొని, 'దానికితప్పులు దద్దంతో సరిచూసి ఆగస్టువీరుల నొక్కసారి ఆరాధించి తమ శక్తి ప్రజానీకానికి ప్రదర్శించవలెనన్నారు ఈ కొంగ భక్తిని ప్రజానీకం తెలుసుకొన్నది.

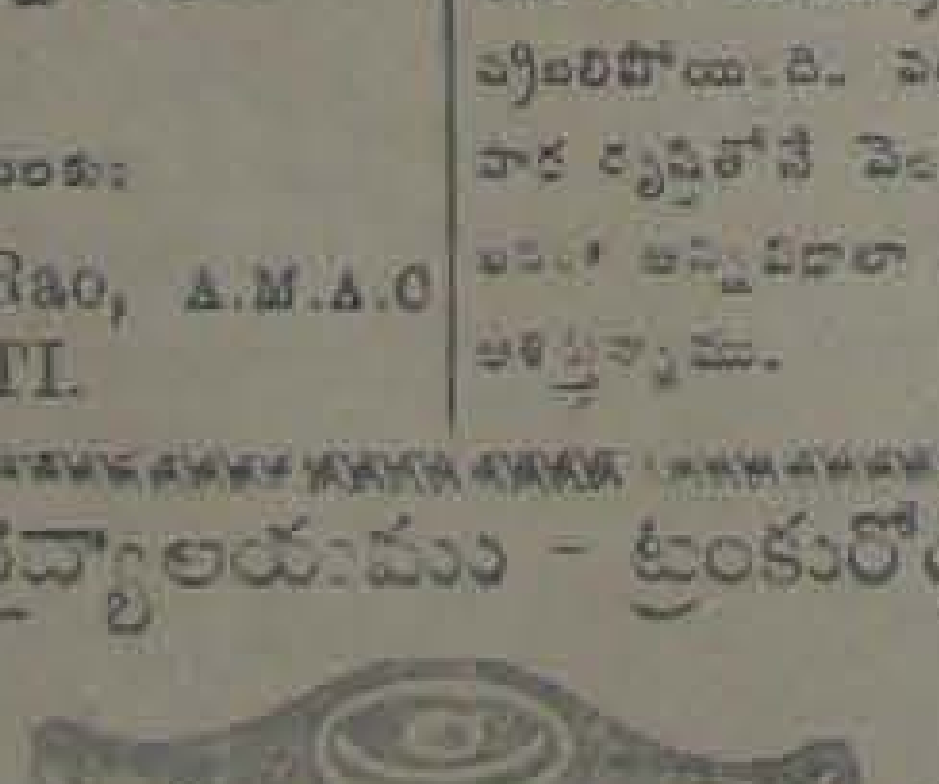
ఇప్పుడు వీరు మరొక వింతప్రవర్తనకు పాల్పడ్డారు. 30 కోట్ల భారతీయులకు మహోజ్వలమైన స్వాతంత్ర్యోత్సవమును జరుపుకొను ప్రజలపైనకూడ దౌర్జన్యాలు చేయుటానికిగూడా యీరక్క మానవపుత్రులు వెనదీయడంలేదు.

దీనికి నిదర్శనంగా మొన్న 15 తేది నెల్లూరు జిల్లా ఆత్మకూరులోని సంఘటనచూడండి. 15 తేది స్వాతంత్ర్యోత్సవ సందర్భంలో ఉత్సవం జరుగుతుండగా దాన్ని అటంకపరచాలని కమ్యూనిస్టులు శక్తి కొలది ప్రయత్నించారు. కాని సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు 22 మంది యీ దుండగీండ్రను అరెస్టుచేశారు. తర్వాత ఉత్సవం నిరాటంకంగా జరిగింది.

స్వదేశాభిమానంలేని యీ రష్యాభక్తుల చర్యలు యీవిధంగా దినదినానికి అనంతంగా పెరిగిపోతున్నాయి. కాబట్టి యావద్దేశభక్తులు యీ మారణకాండను ప్రతిఘటించకపోతే ఇవి అభివృద్ధిపొందుతుంది. లేకుంటే వీరివల్ల భారతప్రజానీకానికి భయంకర పరిస్థితి ఏర్పడగలదు.

లచ్చన్నగారికి ఫిష్ (కమాడిటి) కమిటిలో సభ్యత్వం

భారతప్రభుత్వ వ్యవసాయ శాఖలోని వ్యవసాయ శాఖ ఫిష్ (కమాడిటి) కమిటీలో ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సంయుక్త కార్యదర్శి, శాసనసభ్యులైన సర్దార్ లచ్చన్నగారిని సభ్యులుగా నియమించింది. సభ్యులుగా ఆ కమిటీలోవుండి సేవచేయుటకు లచ్చన్నగారు అంగీకరించారు.

ఆంధ్ర దంత వైద్యాలయము - ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు
బంగారు దంతము పళ్లు కట్టబడును దంతచికిత్స చేయబడును.

పట్టణమంది పీయు, నెల్లూరు, పెద్దవాసన, పెలు పనులకైన చికిత్స చేయబడును. నిప్పుచంద్రములుగా పేయుట, దానిసాధారణచేసి మందులుచే నిలపబడును.
పనివేళలు : ఉదయం 8 గం. నుండి సాయంత్రం 6 గం. వరకు
డాక్టర్ కె. మోహనరావు, దంతవైద్యులు.

చిత్రజగత్

'వినోదం - విజ్ఞానమనే రెండు ఆదర్శాలతో చిత్రనిర్మాణం సాగాలి'

అవసరసహాయం ప్రభుత్వం చేయగలదని ఖజానా మంత్రి శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారి హామీ.

"స్వరాజ్యం వచ్చినతర్వాత సినిమా పరిశ్రమ బాధ్యత చాలా పెరిగింది. అక్షరజ్ఞానంలేని పల్లెటూరి ప్రజలకి జాతీయ, అంతర్జాతీయ సమస్యలు అసలు బోధపడవు. ప్రజలకు లోకజ్ఞానం వున్ననాడే నిజమైన ప్రజాసామ్యం ఏర్పడుతుంది. ప్రచారానికి ప్రబోధానికి ప్రబలసాధకమైన సినిమాలకు ఉజ్జ్వలమైన భవిష్యత్తువుందని నానమ్మకం. వినోదం-విజ్ఞానం అనే రెండు ఆదర్శాలతోనూ చిత్రనిర్మాణం సాగాలి.

"సరయినచిత్రాలు తయారయ్యేటట్లు చూచేబాధ్యత ప్రభుత్వమూ, సినిమా పరిశ్రమా వహించాలి. మద్రాసు రాష్ట్రంలో మంచి స్టూడియోలు చాలా వున్నాయి. మంచి చిత్రం తీయాలంటే ఎంతడబ్బు, శ్రమ, ఆలోచన అవసరమో నాకుతెలుసు. విషయాలయిన టెక్నీషియన్సు, నటీనటులు, పరికరాలు వున్నా యెందువల్లో మనదేశపు చిత్రాలు పాశ్చాత్య చిత్రాలంత బాగుండటంలేదు. చిత్రనిర్మాణంలో సిమగ్నులయినవారు, యీ లోపాలని సరిదిద్దాలి. చిత్రపరిశ్రమ అవసరాలు ప్రభుత్వానికి తెలుసు. చిత్రపరిశ్రమలోని అన్నిశాఖలూ వృద్ధిచేయటానికి సలహాలు యిచ్చినట్లయితే ప్రభుత్వం సహాయం చేస్తుందని హామీ యిస్తున్నాను. ప్రభుత్వమూ, సినిమాపరిశ్రమా చేయీ, చేయీ కలిపితే ఎంతో సాధించగలుగుతాము. యువకులు సంసారస్త్రీలు అధికంగా సినీమారంగంలోకి ప్రవేశిస్తున్నారని వింటున్నాను. అందులో ఏమీ తప్పులేదు. విద్యాధికులయిన వనితలు, యితర పనివారు సినిమాపరిశ్రమకి చాలా అవసరం. పరిశ్రమ ప్రభుత్వాన్ని కోరిన ట్లయితే, సహాయన్ని అందిస్తుంది."

(ఆగస్ట్ 20 తేది సేలం రత్నా స్టూడియోలో ఉపన్యాస సారాంశం. "తెలుగు సినిమా"నుండి.)

సువర్ణమాల

రోహిణి సీమలో వైద్యవిద్య నభ్యసించి స్వదేశం తిరిగివస్తూవుంటుంది. ఆమె ప్రయాణించే ఓడలోనే సుధాకరుడుగూడా చదువుచాలించి తాను సీమనుండి స్వదేశమునకు వస్తూంటాడు. ఇరువురు ప్రణయ మధుర వీక్షణాలతో ఒక్కసారి చూచుకొంటారు. ఒకరొక్కరు పరిచయం చేసుకొంటారు.

స్వగ్రామంచేరి సుధాకరుడు ఉద్యోగంకోసం ప్రయత్నిస్తాడు. ప్రయత్నాలన్నీ విఫలీకృతమైపోతాయి. జీవనం దుర్లభమౌతుంది. మరి మార్గం గోచరించదు. ఎట్టకేలకు దొంగతనంచేయ ప్రారంభిస్తాడు. గజదొంగౌతాడు. అదియ్యకో నీరంను పోషిస్తుంటాడు. వూరంతా దొంగ వింతచరిత్రతో మారుమ్రోగిపోతుంటుంది. పోలీసులు ఆదొంగను పట్టుకొనేందుకు ప్రయత్నిస్తారు.

రోహిణి నీరసాదలయెడ కనికరం కలదగుట దొంగచరిత్ర ఆమెకు నచ్చింది. కాని ఆమెతండ్రి ధనికుడగుట అతనికి నచ్చలేదు.

ఆగజదొంగ ఒకనాడు నారాయణరావు (రోహిణి తండ్రి) యింటియందు ప్రవేశించి పారిపోయే సమయాన, వెనుక వెంబడించుచున్న రోహిణి కోటకొ పిస్తోలుతో బెదరించి అతనిని ఆపింది. దూరి నవ్వెరపోయింది. అతని ఆకారానికి సానుభూతియా యున్నట్లు మెడలోని సువర్ణమాలను బహూకరించింది. సువర్ణమాల పతకంలో కాపిన శ్రీమూర్తి చిత్రాన్నిచూచి "రోహిణి"అని గుర్తిస్తాడు.

నారాయణరావు కుమార్తె రోహిణి పెండ్లి ప్రయత్నంమీద గ్రామాంతరం వెళ్లతారు.

ఒకదినం రోహిణి దేవాలయంనుండి యింటికి వస్తూంది పూరిగుడిసెలు తగులబడుతుండే అచ్చట ఆగింది. మంటలలోనుండి ఒకబిడ్డను కాపాడి తీసుకొనివస్తున్న యువకునిచూచింది. మహాగ్ని అతనంగా చుట్టుకొనడంచేత యువకుడు మూర్ఛపోతాడు. నెమ్మదిగా రోహిణి అతన్ని యింటికి తీసుకెళ్తుంది. అతడే సుధాకరుడు. వారిద్దరికి సంభాషణ జరుగుతుంది. దానితో పరిచయం పరిపూర్ణ ప్రణయంగా మారుతుంది.

సుధాకరుని ఆరోగ్యం కుదుటపడింది. రోహిణీ సుధాకరుడు ఉద్యాన వాటికలో విహరించుచుండగా నారాయణరావు చూచాడు. తనకుచిరించుకొన్నవరునితో అవసరంలేనట్లు తెల్పుచున్నారు. రోహిణి సుధాకరుని ప్రేమిస్తున్నట్లు దావాన్ని వ్యక్తం చేసింది. దానితో నారాయణరావునకు కోపమినుమడించింది. సుధాకరుణ్ణి యింటినుండి తరిమివేశాడు, నారాయణరావు.

తరువాత సుధాకరుడు వెళ్లి సినిమా పరిశ్రమలో ప్రవేశిస్తాడు. రోహిణి యిల్లువిడచి పంటరామునితో సుధాకరుని వెతుకుతూ బయలుదేరింది. రోహిణి పరారయిన సంగతి తెల్పింది. పెళ్లిపెద్దలకు.

రోహిణి వస్తుండగా ఒక అడవిలో పాముకరచి స్పృహతప్పి పడిపోయింది. రాముడు మంత్రగాని కొరకు సమీప గ్రామానికి పరిగెత్తాడు. ఇంతలో ఆ దారిన వస్తుండిన నాట్యబృందం ఆమెను అపాయమునుండి రక్షించి తీసుకొనిపోయినారు. ఆ బృందము యజమాని రోహిణి కాలికి గజ్జె కట్టనున్నాడు. ఆ కార్యదాన ఒకనాటిరాత్రి రోహిణి అక్కడనుండి పరారవుతుంది. ఓడలో ప్రయాణిస్తుండగా రోహిణి రాముణ్ణి కలుసుకొంటుంది.

వారిద్దరు సీతానగరం చేరుకుంటారు. రోహిణి యింటిముందు నాట్యం చేయుచుండగా సుధాకరుడు గుర్తుపట్టినాడు వారిద్దరు వివాహము చేసుకున్నారు.

రామానగరంలో దొంగతనంచేయడం ప్రారంభించినారు. సుధాకరుడు నగరమంతా దొంగవర్తతో మారుమ్రోగుతుంది. పోలీసులు సంశోధించి సుధాకరుని బంధించ ప్రయత్నించారు. నాడు భారత స్వాతంత్ర్య పుణ్యదినమగుటచేత సెలవు ప్రకటింపబడింది.

రోహిణి క్షేమసమాచారం విని నారాయణరావు సీతానగరం వచ్చారు. అందరు ఒకరొక్కరు చూచుకొని మురిశారు.

చిత్రాన్ని చూచి మీరూ మురుస్తారనుకుంటాను.

అనాగరిక హైదరాబాద్‌లో సభ్యతకు తావులేదు

సంస్థానంలోని అమానుష కృత్యాలకు నిరసనగా ఒకవుపాధ్యాయిని రాజీనామా

"సంస్థానంలో హానిష్టకార్యాలు ప్రబలి, గ్రామాలు దగ్ధపరుచబడ్డాయి, స్త్రీల మానభంగాలు, మిరిమిరి సంకోచ పరిస్థితి ఏర్పడింది. సంస్థానంలో శాంతి భద్రతలు నెలకొంటాయని ఆశలేదు. తీవ్రముగా అశాంతింగమవుతుంది నా పదవికి రాజీనామా యిస్తున్నాను" అని కాచిగూడ ట్రెయినింగ్ స్కూలులో 200 రూ. ఉద్యోగంలోవున్న శ్రీమతి సంపూర్ణ లక్ష్మిబాయమ్మగారు ప్రకటించారు. ఆమె 1938 నుండి ఉద్యోగంలోవున్నది. మరీ హైదరాబాద్ ప్రజాజీవితంలో శ్రద్ధతో చాలాకాలం పనిచేసిన సేవకురాలు యీమె.

ప్రపంచం నత్యతవైపుకు ఎలావురోగించిపోతున్నదో అర్థంచేసుకొనేవారికి యీ అనాగరిక హైదరాబాద్‌లో స్థానముంటుందా?

(2 వ పేజి కొరవ)

గలరా? మీటింగులు పెట్టి ప్రజాభిప్రాయమును తెలిసికొనవలదా? ప్రజలతో మీటి మంచిచెడ్డలను యిక నయినను చర్చించి రైతుకు ఉపకరించవలెను. ఇనాం రైతుకు జరుగుచున్న అన్యాయమునుగురించి రాష్ట్ర కాంగ్రెసువారును, రైతు కాంగ్రెస్ సంఘమువారును తీర్మానములతో మాత్రము తృప్తిపడక రైతులు తమ హక్కులను యేయే యీపేరా కాపాడుకొనవలయునో సూచించుచు రైతు ఉద్యమమును సక్రమమార్గమున నడిపించవలసియున్నది. రైతు ధైర్యముతో ముందుకువచ్చి నష్టము జేసి తమ ప్రతినిధులయిన యం.ఎల్.ఎ. ల అభిప్రాయమును కనుగొని వారలనుకూడ ఇనాములకు సంబంధించిన శిస్తు తగ్గింపు చట్టమును రద్దుచేయుటకు వీలులేదని గట్టిగా ఆందోళనచేయుమని చెప్పవలసియున్నది.

శ్రీ రవిన్యూ మంత్రి-రి ధైర్యము నదలకుండ యం.ఎల్.ఎ లు రైతులు, కాంగ్రెస్‌వారు, ఇతరులు తగు ధైర్యమునిచ్చుచు చట్టమును రద్దుకాకుండ పాటుపడవలయును. ఈచట్టము రద్దుచేసిన ప్రజలలో యెట్టి అలజడి బయలుదేరునో గుర్తించుట మంచిది.

నోటీసు

నెల్లూరు సబార్డినేట్ జడ్జిగారికోర్టులో

O. S. No. 9 of 1948

and

I. A. No. 564, 565 of 1948

కాకి శేషాలమ్మ — వాది.

1. కాకి అన్నపూర్ణమ్మ వగైరా ప్రతివాదు

యీ నెంబరుగల వాది, ప్రతివాదుల స్వాధీనము యందు దావా షెడ్యూలుదాఖలా ఆస్తి, స్వాధీనము వగైరా పరిహారములతోటి దావా చేసియున్నందుకు సదరు విషయమై (1) యీ నెంబరుగల చనిపోయిన 7-వ ప్రతివాదికి వారసునిగా దాఖలయున్న అగు ఇంచి కృష్ణమ్మ అనే 13-వ ప్రతివాదికిన్ని, (2) 12-వ ప్రతివాది చనిపోయినందున వారసునిగా కొమారుడగు కమువూరు వేణుగోపాలరెడ్డి అనే 14-వ ప్రతివాదికిన్ని నోటీసులు తే 13–9–48 దికి వాయిదా వేయబడియున్నది. గనుక, సదర [illegible] 10 [illegible]

[illegible] కృష్ణమూర్తి

వా[illegible]

జమీన్ రైతు

సాలుసందా	రు 6—0—0
విడిప్రతిక	0—2—0

పసిపిల్లలకు

అజీర్ణము మురికి విరచనములు వచ్చును. ఆపైన పాండువు, కామెల, వావు, మొదలగు దారుణవ్యాధులు కల్గును. విరుచనవర్ణవతర్వాత అదిపోగొట్టుకొనుటకుమందులనెవకుటకన్న బిడ్డల కజీర్ణము రాకుండ చేసికొనుటయే మంచిది. అందుకు

బాలసఖి

వాడుడు. ఇది అజీర్ణము, అరరి కాకుండుట మలబద్దము, పేటివలన కలుగు జబ్బు, జ్వరము మొదలగు వ్యాధుల పోగొట్టి, బిడ్డలకు మంచిఆగ్ని, ఉత్సాహము, ఆరోగ్యము, బలము నొసంగును. సీసా 2—0—0

సి. ఆర్. గోపాల్ బ్రదర్సు,
ట్రంకురోడ్డు :: :: నెల్లూరు.

ఎంత మంచి గాజులమ్మా
ఎవరంగట్లోనవ్వా?

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి అండ్ సన్సు
నగలవర్తకులు—నెల్లూరు

ప్రఖ్యాతి చెందిన
లక్ష్మి సుగంధ
వక్కపొడి

అన్నిచోట్ల దొరుకును

లక్ష్మి బీటల్‌నట్ వర్క్సు
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

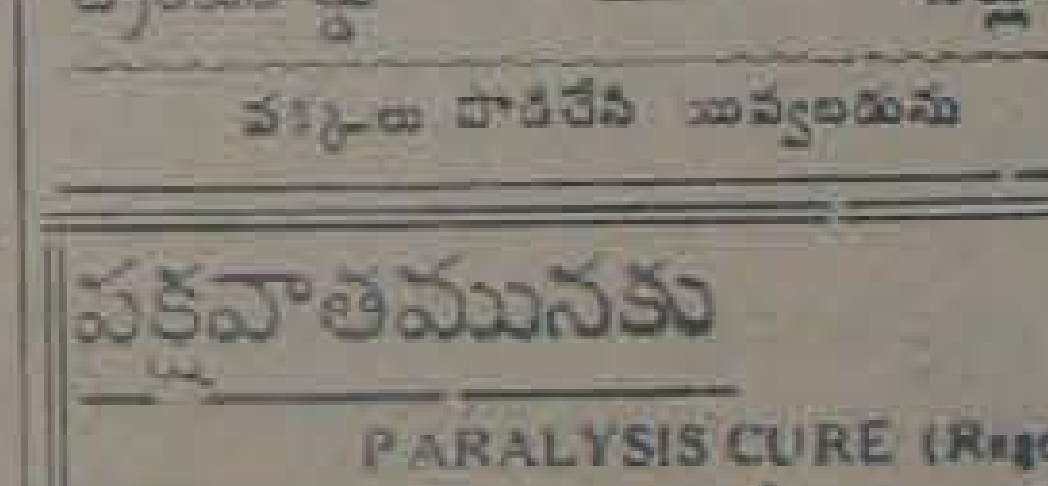
వక్కలు పొడిచేసి యివ్వబడును

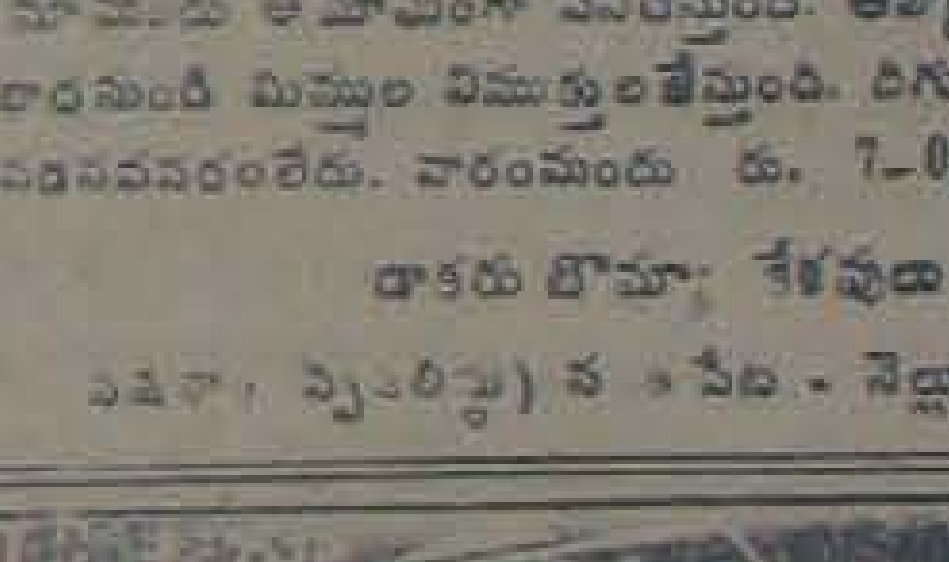
పక్షవాతమునకు

PARALYSIS CURE (Regd)

మా మందు ఆమోఘంగా పనిచేస్తుంది. ఆవ్యాధి బారనుండి మిమ్ముల విముక్తులచేస్తుంది. దిగులు పడనవసరంలేదు. వారంమందు రు. 7—0—0

డాకరు బొమ్మా: శేషయ్య
[illegible] పేట - నెల్లూరు

దంతములు కట్టుటకు [illegible] చికిత్సచేయుటకు
[illegible] 20 సంవ
[illegible]

డాక్టర్ యం కె. కోరాగారి
[illegible]

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు.

నెల్లూరు వార్తావళి

(7 వ పేజీ కొనసాగింపు)

తా॥ కాంగ్రెస్ యెన్నికలు

రాపూరు తాలూకా కాంగ్రెస్ కార్యవర్గ ఎన్నికలు 14 తేదీ మధ్యాహ్నం 1 గంటకు పొదలకూరు లోకల్‌ఫండు వంత్రిములో జరుగును. నెల్లూరు తా॥ కాంగ్రెసు కార్యవర్గ ఎన్నికలు నెల్లూరులో జిల్లా కాంగ్రెసు ఆఫీసునందున్నూ 15 తేదీ మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు జరుగును.

దౌర్జన్యం

రాజకీయాంలో వ్యక్తులమధ్య అభిప్రాయభేదాలున్నంతమాత్రాన దౌర్జన్యాలకు దిగడం సభ్యతకు విరుద్ధం కాలేజీ ఆవరణలో. ప్రిన్సిపాల్‌కు ఎదురుగా, లెక్చరర్ల సమక్షంలో మొన్న ఆ విద్యార్థులపై జరిగిన దౌర్జన్యం అందరూ విరమించవలసిందే. అందులో దార్శనికులు, విద్యార్థులైన, పర్యాహింసలు, ధర్మనిరతికి స్థావరమైన కాంగ్రెస్‌సంఘంలో సభ్యులైన ఒక విద్యార్థి యింతటి వైరాగ్యానికి, రౌష్ట్యానికిదిగడం విచారకరం. పెద్దలేటు ఇకమీదనైనా యిలాటివి పంభవించకుండా కఠినంగా వారించి, విద్యార్థికాంగ్రెస్‌లోని ఆ వురువర్గాలను ఏకంచెయ్యమని శ్రీ ఎ. వి. కె మా విన్నతి.

అధికారవర్గం

పోలీసు డిప్యూటీసూపరెంటు వల్లాభిఅయ్యంగార్ని వైజాం సరిహద్దుకు వేశారు. అంటే మెరిట్ చూడకుండా వేవాళ్లను మరివేస్తున్నారని మేము వ్యాఖ్యానించెయ్యవచ్చునా? వారికిబదులు ఆయన క్లాస్‌మేటు యం. ఎ తీన దయానిధార్ని మద్రాసు సి. ఐ డి డ్రాంచి నుంచి వేశారు. తే 24 ది చార్జితీసుకొన్నారు.

మోహనమ్మ కేసు.

మోహనమ్మను మద్రాసు చెంగల్పట్ లోని సేవా సదనమునందు చేర్పినారట.

కలరా

వీరంపల్లెలో కొత్తకేసులు మరలా లేవు.

పనసారెడ్డిపల్లెలో 21 తేదీ యిద్దరు స్త్రీలకు తగిలి మరణించారు. మళ్లీ యింకా యేమీ లేదు

బసిరెడ్డి-పట్టాభిరామ మైకాపైన్లలో 3 కేసులు తగిలినవట

అవి — ఇవి

హిమాలయాలనుండి గంగ అవతరించినట్లు కందుకూరు తాలూకా లింగసముద్రం పార్శ్వపర్వతమునుండి వారాయి అవతరించి నవటాకు రూపాయిచొప్పున వాస్తవముచున్నదని ఏం దేశంబునాగం యితరమదుపేపకులంతా అట్టిదాని చాయకొని అదటికి వేలు దున్నారని అనుమానముద్రించెట వా జకతయ్య తన లక్షాంతకంతా చెప్పుతున్నారట మద్యపాన పేదకాళా, పారాహుషార్ ॥

• • •

18 రాపూరు హోరకీర్ రిపోర్ట్ తలుపేము కొని లియ్యంకట్లకు 2 లేర్లు చొప్పున తీరుతుంది గలకాజరిగి టి యస్. ఓ. ఎప్పు వల్లకున్నారని జయహింద్ హోటల్లో కాఫీ చల్లార్చుకుంటూ మాట్లాడుకుంటున్నారు, ఏలమో కారో టి. యస్. ఓ. నుండి మెక్రూ...రి.

• • •

కందుకూరు V. C. ప్రోర్చువారు 25.8.48 తేదీన గవర్నమెంటు వుద్యోగస్తులకుమాత్రం రేషను ఇవ్వబడును అని బోర్డువేశారట. ప్రజలందరికీ కూడా యిలాటి బోర్డులుండాయా? మాకు నిష్టకం లేదు.

• • •

మాజీ నెల్లూరు వాస్తవ్యురాలు అమెరికా అనుపత్రిలో 18 వ. ఏట డాక్టరుగా పనిచేసిన విడుపీమదర్ డాక్టరు కాంతమ్మగారు వైజాం యిలాకా సూరాపేటలో ప్రైవేటు వైద్యంచేస్తూ గతనెల 12 తేదీ లిటాసెన్‌వ్యాధి సోకినించినందున నెల్లూరువస్తూ అబ్బులుమైనెంపద మధ్యలో బెజవాడ ఆసుపత్రిలో చేర్పబడి అక్కడనే గతనెల 14 తేదీ మరణించినదట.

• • •

దొంగలబాధ జాస్తిగావున్నట్లు కనుపడుచున్నది. మాకువచ్చిన వార్తలనుబట్టి నెల్లూరు తాలూకాలో గతవారంలో పెనుబర్తిలో అనువపెట్టె కాకాఉటీపి 5, 6 వేల నగలు వస్త్రాలు అపహరించినట్లు గంగపట్నంలో కొండయ్య యింట్లో 10 వేల దాకా చోరీలోయినట్లు 31 తేదీ రాత్రి కొత్తపాళెంలో వరదా శ్రీరాములుశ్రేష్ఠిగారి 3 యిండ్లలో చోరీ జరిగినట్లు తెలుస్తున్నది. దొంగలవద్ద రివాల్వర్‌గూడా వున్నట్లుంటున్నారు. అనువపెట్టె కాకాఉటీయడం, ఆయుధాలనుగూడా వుపయోగించడం సహజమైతేయివి సామాన్య దొంగతనాలుకావనీ, ఇదేదో పెద్దయత్నమేనీ, దీని వెనక యేదో తంతువున్నదనీ అనుకోవలసివుంటుంది, పోలీసు గమనింతురుగాక.

కరకా!

శ్రీ వై. వి. రమణారెడ్డి

"అదియొక వీరభాకిత జ
వావన పావన భావితీకా
స్పదమయి గూఢ భావ వరి
భంగిమ గోచర విప్లవాగ్నియై
యుదయము నొందుచున్నదది
గో! తరుణారుణ కాంతిరేఖ, యి
య్యదనున మేలుకొమ్ము, హలి
కా! నవజీవన చక్రవర్తివై"

"అమ్మహోగ్ర లింబంబు సామ్రాజ్యవాద
పీఠనోద్ధతి బిగిలి యీ విశ్వమెల్ల
బిర్దలై పీడువార నుపక్రమించి
సంజ కొనలందు జిలుకు, ప్రశాంతవీచి"

"అమలి సంజలో కదలి
యాడు. ఏపీల పయోదమాలికా
స్తోమము, క్రొమ్మెరుంగు గమి
తో తులదూగుచు సూక్ష్మమార్గ జీ
వామృత సారమీ భువన
మంతట జల్లును, కర్షకా! ప్రజా
స్వామిక చిత్తవృత్తి వరి
పాలన జేయుము సస్యమూర్తివై"

రైతుకాంగ్రెస్ కార్యవర్గం

—(•)—

తే 8—9—48 ది మద్రాసులో

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుకాంగ్రెసు అధ్యక్షులు శ్రీ గొగ్గినేటి వెంకటసుబ్బయ్యగారిలాప్రకటిస్తున్నారు:

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుకాంగ్రెసు కార్యవర్గసమావేశము — జమీన్ రైతు సంఘ సమావేశము — జిల్లా రైతుకాంగ్రెసు అధ్యక్ష కార్యదర్శుల సమావేశము, ఆంధ్రరాష్ట్రకాంగ్రెసు జమీందారీ ఉపసంఘ సమావేశము తే 8—9—48 ది ఉదయం 9—8 గంటలకు మద్రాసు తుళోదయ నల్లకేషప్ప తిరుపెడ్‌వారి కార్యాలయములో జరుగును. తే 9, 10 తీలలో గూడ కార్యక్రమము సాగకలదు. కాన సభ్యులు జమీ ఇనాము రైతుఅభిమానులు, సేవకులు తప్పక దయచేయగోరుచున్నాము.

(1 వ పేజీ కొంప)

గవర్నర్లపండారం పర్యటనల్లో పోలిస్ బందోబస్తుతో జరిగితే-యీయన పండారం దారి పొంతలుకేపి వల్లనాయులో- ఇదివరకటి గవర్నర్లు నగరాల్లోపి అధికార్లతో, రావుసాహెబులు, రావుబహదూర్లతో మంతనాలాడిపి, క్షేమ బాగోగులు విచారిస్తే యీయన సిప్పహాయులైన పల్లెజనాల మంచిచెడ్డల విచారించేవాడు- ఇవన్నీగాక యింకో ప్రత్యేకతకూడావుంది వీరిలో- ఆను లోగడవాగ్యాలను మన ఖతానాను పాతగవర్నర్ల దోమకలించే-వీరు చాలా వరకు తన ఆడంబరాలను తగ్గించి మన ప్రజలకు దబ్బును చాలావరకు మిగిల్చారని మొన్న నే ప్రజ...

లించడమింది. వీటన్నిటివల్లనే ఆయన ప్రజలు అభిమానాన్ని చూరగొన్నారు.

సెప్టెంబరు 7 తేది గవర్నరువదవినుండివిశ్రమించే సర్ ఆర్చిబాల్డు నైకి మన వీడ్కోలు. నూతనంగా అధికారంవకమ్రించే భావనగర్‌కు మన స్వాగతం.

కనుపించని భూమి దరఖాస్తులు

బాపన సుబ్బారావుగారి ప్రకటన.

గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ బాపన సుబ్బారావుగారు యీదిగువ ప్రకటన చేయుచున్నారు- భారతీక స్వతంత్ర్యముకొరకు జరిగిన పోరాటములో పాల్గొని జైలుశిక్షలు, లాఠీదెబ్బలు మొదలైన బాధలకు గురియైన స్వరాజ్య యోధులకు భూమిలిచ్చుటకు ప్రభుత్వముచేసిన ప్రకటననుసరించి రాజకీయబాధితులందరు దరఖాస్తులు పంపుకొనియుండిరి.

జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమునకు వచ్చిన దరఖాస్తులన్ని నియమితకాలములో కలెక్టరుగారికి అంద జేయబడెను. కొంతమంది కలెక్టర్‌గారికి నరాసరి పంపియుండిరి- కలెక్టర్‌గారికి రిజిష్టర్ పోస్టుద్వారాను, మామూలుపోస్టుద్వారాను పంపిన దరఖాస్తులు కలెక్టర్ ఆఫీసులో తయారుచేసిన భూమిదరఖాస్తుదారుల జాబితాలో కనుపించలేదని తెలియుచున్నది- పంపినట్లు పోస్టల్‌రసీదులు వున్నప్పటికిని కలెక్టర్ ఆఫీసులో దరఖాస్తులు కనుపించకపోవుట ఆశ్చర్యముగానున్నది- రాజకీయ బాధితులు పంపుకొనిన దరఖాస్తులు కనుపించకపోవుటకుగల కారణములను కారకులను విచారించి తగుచర్య తీసుకొనవలసిన బాధ్యత కలెక్టర్‌గారిపై యున్నది.

యేకారణముచేత దరఖాస్తులు కనుపించకపోయినప్పటికి, అర్హతగల రాజకీయ బాధితులందరికి భూమిలిచ్చు అవకాశము కలిపించవలయునని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారిని, గుంటూరు కలెక్టర్‌గారిని కోరుచున్నాను.

శాస్త్రీయమైన
భృంగామలకతైలం
కల్యాశ్రమము :: నెల్లూరు

ధాతువృద్ధికి
★ ఆనందరసాయనము
★ సీసా 1-కి రు 5-0-0 లు
సి- ఆర్- గోపాల్ బ్రదర్సు,
ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు

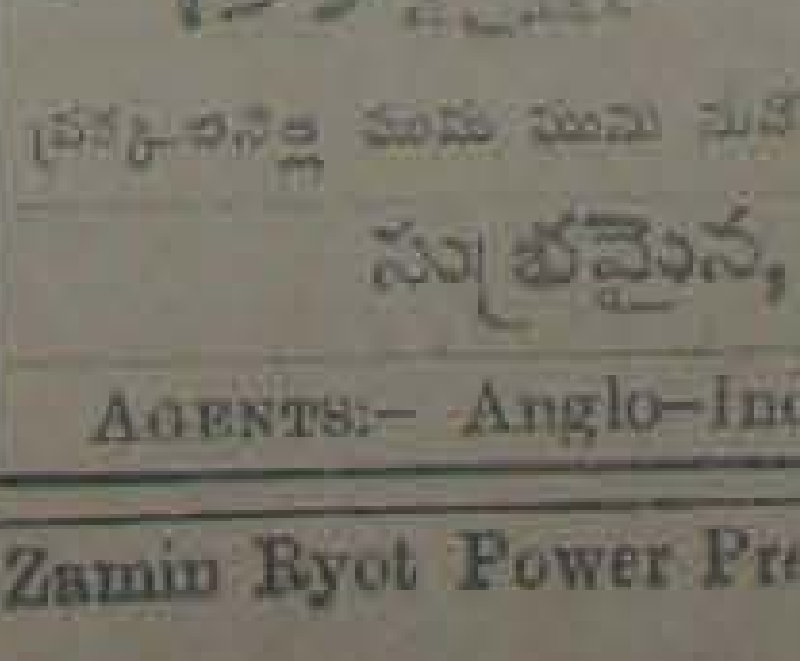
కామినియా నూనె [రిజిస్టర్డు]
శిరోజములకు మెదడుకు అద్భుతమైన శాస్త్రోక్తమగు తిలనూనె.

☘

వెంట్రుకలు రాలిపోవుటను నివారించును. తలను, మెదడును చల్లపరచి, వెంట్రుకల మొదళ్లను గట్టిపరచును. శిరోజములకు అందమును కాంతిని కలిగించి సుగంధ పరిమళము వలన మనమునకు సౌఖ్యమొసంగి తృప్తిపరచును.

ఓటో దిల్ బహార్ (రిజిష్టర్డు)

ఆకర్షణీయమును ప్రజానురంజకమునగు ఈ వాసనద్రవ్యమును వాడుకొని మీరును మీ సహవాసులును ఆనందమునొందుడు.

సువాసన నొసగుటయందు అసమాన ప్రఖ్యాతిని చిరకాలమునుండి గడించియున్న యీవాసన ద్రవ్యమును కొన్నిబొట్లు మీ చేతుమాలుపై చల్లుకొనినచో చుట్టు ప్రసరించినట్టి మధుమధుర మనోహర వాసనను వెదజల్లును.

సుప్రశస్తమైన, అత్యుత్తమమైన సబ్బులు.

AGENTS:- Anglo-Indian Drug & Chemical Co., BOMBAY, 2.

Printer, Publisher & Managing Editor N. V. Rama Naidu, Zamin Ryot Power Press 170 Thipparajuvari St., Nellore.